

Liiklusseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus

§ 1. Liiklusseaduse muutmine

Liiklusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „trammide ja nende haagiste“ tekstiosaga „ja nende haagiste, trammide“;

2) paragrahvi 1 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „liiklemist“ tekstiosaga „ja vastutust maastikusõidukile kehtestatud nõuete rikkumise eest.“;

3) paragrahvi 1 lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesolev seadus laieneb Eesti territooriumil viibivale välismaalasest liiklejale ja sõitjale ning välisriigis registreeritud sõidukile, kui rahvusvahelise lepinguga ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Käesolevas seaduses ei käsitata liiklusena liikumist ja paiknemist teel, mis on suletud liikluseks lennundusseadusest või looduskaitseadusest tulenevate nõuete tagamiseks või võistluse ja avaliku kogunemise läbiviimiseks, Politsei- ja Piirivalveameti ning Päästeameti korraldusel või teehoiu eesmärgil. Liikluseks ei loeta liikumist või paiknemist Kaitseväge või Kaitseväe harjutusväljal, mis on suletud seoses sõjaväelise väljaõppe andmise või relvajõudude kasutamiseks konstrueeritud ja valmistatud tehnika katsetamisega.“;

4) paragrahvi 1¹ täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Vabariigi Valitsus võib volitada ehitus- ja rekonstrueerimisobjektide nimekirja kehtestamise valdkonna eest vastutavale ministrile või Maanteeametile.“;

5) paragrahvi 2 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„9) **haagis** on mootorsõiduki haakes peamiselt veose või sõitjate vedamiseks valmistatud või selleks kohandatud sõiduk;“;

6) paragrahvi 2 punktist 13 jäetakse välja tekstiosa „sellesarnaseid“;

7) paragrahvi 2 punktides 16 ja 17 asendatakse sõna „mopeediga“ sõnadega „kaherattalise mopeediga“;

8) paragrahvi 2 punkt 19 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„19) **juht** on isik, kes juhib sõidukit või maastikusõidukit, juhib või ajab teel loomi. Õppesõidu või sõidupraktika ajal loetakse juhiks ka mootorsõidukijuhi õpetajat, -juhendajat või mootorsõidukijuhi õpetajakoolitusel või täienduskoolitusel osalejat, kes viib läbi õpetajakoolituse või täienduskoolituse praktikat. Eksamisõidul loetakse juhiks eksamineeritav;“;

9) paragrahvi 2 punkt 24 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„24) **kontrollija** on seadusega antud pädevuse piires sõidukeid, maastikusõidukeid, liiklejaid ja sõitjaid kontrolliv isik, kellel on kaasas oma pädevust tõendav dokument;“;

10) paragrahvi 2 punktis 31 asendatakse sõna „peatuma“ sõnadega „seisma jääma“;

11) paragrahvi 2 punkt 34 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„34) **liikurmasin** on ratastel või roomikutel liikuv, kindla töö tegemiseks ettenähtud mootorsõiduk, välja arvatud auto alusel valmistatud eritöömasin;“;

12) paragrahvi 2 punkt 36 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„36) **maastikusõiduk** on mootori jõul maastikul liikumiseks ettenähtud liiklusvahend ja sama liiklusvahend koos maastikuhaagisega;“;

13) paragrahvi 2 punkt 38 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„38) **masinrong** on traktorist või liikurmasinast (veduk) ja vähemalt ühest haagisest või ühest pukseeritavast seadmest või ühest vahetatavast pukseeritavast seadeldisest koostatud sõidukite ühend;“;

14) paragrahv 2 punktid 41 ja 42 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„41) **mootorsõiduki juhtimine** on isiku igasugune tegevus mootorsõiduki juhi kohal, kui mootorsõiduk liigub. Mootorsõiduki juhtimiseks loetakse ka isiku tegevust, kui ta ei viibi juhi kohal, kuid mõjutab juhtimisseadise või muu seadme abil mootorsõiduki liikumissuunda või -kiirust;

42) **moped** on kahe-, kuni neljarattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus on kuni 45 kilomeetrit tunnis ja mida selle tehniliste omaduste tõttu ei liigitata autoks, mootorrattaks, traktoriks ega liikurmasinaks;“;

15) paragrahvi 2 punkt 52 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„52) **peatumine** on sõiduki etteavatsetud seismajätmine sõitjate peale- või mahamineku või veose peale- või mahalaadimise ajaks või sõiduki seismajätmine kontrollija nõudel;“;

16) paragrahvi 2 punktid 57 ja 58 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„57) **pukseerimine** on mootorsõiduki või selleks ette nähtud haagisega teise mootorsõiduki, autorongi või masinrongi järelvedamine;

58) **pukseeritav seade** on vähemalt ühe püsivalt maapinnale toetuva rattaga mootorsõiduki haakes järelveetav või ees tõugatav sõiduk, millele on ehitatud mehhanism, konstruktsioon, ehitis, tööseade või muu seadis;“;

17) paragrahvi 2 täiendatakse punktidega 65¹ ja 65² järgmises sõnastuses:

„65¹) **registreerimismärk** on pädeva asutuse väljastatud mootorsõiduki, haagise või maastikusõiduki tuvastamist võimaldav nõuetekohane tunnusmärk, millele on kantud mootorsõidukile, haagisele või maastikusõidukile omistatud registreerimisnumber;

65²) **registreerimisnumber** on Eestis mootorsõidukile ja selle haagisele ning maastikusõidukile omistatud kordumatu tähtede ja numbrite kombinatsioon. Trolli registreerimisnumbriks on omaniku poolt trolli registreerimisel antud number või numbrite ja tähtede kombinatsioon;“;

18) paragrahvi 2 punkt 76 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„76) **sõidurada** on sõidutee pikiriba, mis võib olla tähistatud asjakohase liikluskorraldusvahendiga ja mille laius on küllaldane autode liiklemiseks ühes reas;“;

19) paragrahvi 2 punkti 78 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Jalgrattatee, jalgtee ning jalgratta- ja jalgtee ei ole sõidutee.“;

20) paragrahvi 2 punkt 79 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„79) **sõitja** on isik, kes kasutab liiklemiseks sõidukit või maastikusõidukit, kuid ei juhi seda;“;

21) paragrahvi 2 täiendatakse punktiga 84¹ järgmises sõnastuses:

„84¹) **teisaldatav registreerimismärk** on Eestisse toodud või Eestis valmistatud liiklusregistrisse kandmata sõiduki piiratud kasutamise võimaldamiseks ettenähtud registreerimismärk;“;

22) paragrahvi 2 punktid 87 ja 88 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„87) **tramm** on elektrikontaktliiniga ühendatud rööbassõiduk;

88) **troll** on elektrikontaktliiniga ühendatud buss;“;

23) paragrahvi 2 punkt 91 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„91) **vahetatav pukseeritav seadeldis** on põllu- või metsamajanduses kasutatav sõiduk, mis on konstrueeritud traktori või liikurmasina haakes vedamiseks ja mille peamine otstarve on sõidukile ehitatud seadme abil täiendada või muuta traktori või liikurmasina funktsioone;“;

24) paragrahvi 2 punktis 98 ja § 37 lõikes 1 asendatakse number „2“ numbriga „3“;

25) paragrahvi 2 punktid 99 ja 100 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„99) **ülekäigukoht** on jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammitee ületamiseks ettenähtud, arusaadavalt rajatud ja asjakohaselt tähistatud teosa, kus jalakäijal ei ole sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui jalakäija ületab ülekäigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab;

100) **ülekäigurada** on jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammitee ületamiseks ettenähtud asjakohaste liikluskorraldusvahenditega tähistatud sõidutee, jalgrattatee või trammitee osa, kus juht on kohustatud jalakäijale teed andma. Ülekäigurada on reguleeritav, kui liiklejate liikumise

järjekorra määravad foorituled või reguleerija märguanded. Muul juhul on ülekäigurada reguleerimata;“;

26) paragrahvi 7 lõike 1 punktis 3 asendatakse sõna „peatumiseks“ sõnadega „seisma jäämiseks“ ja sõna „peatumine“ sõnadega „seisma jäämine“;

27) paragrahvi 7 lõikes 5 asendatakse sõna „ühissõidukite“ sõnaga „sõidukite“;

28) paragrahvi 7 lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Fooride juures võidakse kasutada sekundinäidikut, mis teatab, mitu sekundit jääb aega tule vahetumiseni.“;

29) paragrahvi 7¹ lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

30) paragrahvi 9 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud nõuded ei laiene politseiametnikule, abipolitseinikule, kohaliku omavalitsuse üksuse avaliku korra eest vastutavale isikule ning Kaitseväge, Kaitseliidu ja välisriigi relvajõudude reguleerijale.“;

31) paragrahvi 9 täiendatakse lõigetega 4¹–4³ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva seaduse § 8 lõike 3 punktides 8 ja 9 nimetatud reguleerijale, kes vastab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud nõuetele ja on läbinud nõuetekohase koolituse, väljastab koolitaja reguleerija tunnistuse kehtivusega viis aastat.“

(4²) Käesoleva paragrahvi lõikes 4¹ nimetatud reguleerija peab läbima täienduskoolituse:

- 1) viie aasta jooksul enne reguleerija tunnistuse kehtivusaja lõppemist või
- 2) reguleerija tunnistuse kehtivusaja möödumisel uue reguleerija tunnistuse taotlemisel.

(4³) Koolitaja tunnistab reguleerija tunnistuse kehtetuks, kui:

- 1) tunnistus on saadud pettuse teel;
- 2) tunnistuse taotlemisel on esitatud valeandmeid.“;

32) paragrahvi 9 täiendatakse lõigetega 7¹ ja 7² järgmises sõnastuses:

„(7¹) Politsei või teomanik peatab käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud asjaoludel reguleerija tegevuse kuni käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud reguleerija tegevuse peatamise aluse äralangemiseni. Reguleerija tegevuse peatamise otsus jõustub selle tegemisest.“

(7²) Reguleerija tegevuse peatamisel esitab politsei või teomanik reguleerija infosüsteemi reguleerija tegevuse peatamise otsuse kohta järgmised andmed:

- 1) reguleerija tegevuse peatamise otsuse tegemise aeg ja koht;
- 2) reguleerija tegevuse peatamise otsuse teinud ametiisiku asutuse nimetus ja aadress;
- 3) reguleerija tegevuse peatamise otsuse teinud ametiisiku ametikoht ning ees- ja perekonnanimi;
- 4) reguleerija tegevuse peatamise alguse aeg ja lõppemise tingimus.“;

33) paragrahvi 9 lõiget 12 täiendatakse pärast sõna „kvalifikatsioonile“ tekstiosaga „ja nõuded täienduskoolitusele“;

34) seadust täiendatakse §-ga 9¹ järgmises sõnastuses:

„§ 9¹. Reguleerija infosüsteem

(1) Reguleerija infosüsteem on andmekogu, mille eesmärk on reguleerija pädevuse ja pädevust tõendava reguleerija tunnistuse kehtivuse üle arvestuse pidamise kaudu tagada liikluse reguleerimisel pädevate reguleerijate kasutamine ja nende üle järelevalve teostamine.

(2) Reguleerija infosüsteemi andmetel on informatiivne tähendus.

(3) Reguleerija infosüsteemi vastutav töötleja on Maanteeamet.

(4) Reguleerija infosüsteemi kantakse andmed reguleerija pädevuse, reguleerija tunnistuse, tunnistuse välja andnud koolitaja, koolituse liikide ja reguleerija tegevuse peatamise kohta.

(5) Reguleerija infosüsteemi esitavad andmeid:

1) käesoleva seaduse § 9 lõikes 8 nimetatud tunnustatud koolitaja hiljemalt koolituse lõpetamisele järgneval tööpäeval;

2) politseiametnik või tee omanik käesoleva seaduse § 9 lõikes 7 nimetatud juhul.

(6) Igal isikul on õigus tasuta juurde pääseda kõikidele tema kohta reguleerija infosüsteemi kantud andmetele.

(7) Riigi- ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutusel, samuti riigi või kohaliku omavalitsuse üksusega sõlmitud halduslepingu alusel avalikku ülesannet täitval isikul on õigus juurde pääseda seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikele reguleerija infosüsteemi andmetele.

(8) Igal isikul on õigus juurde pääseda andmetele reguleerija omandatud pädevuse ja pädevuse kehtivuse kohta reguleerija ees- ja perekonnanime ning sünniaja või isikukoodi alusel.

(9) Reguleerija infosüsteemi põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

35) paragrahvi 10 lõike 1 teises lauses asendatakse sõna „peatuma“ sõnadega „seisma jääma“;

36) paragrahvi 10 lõike 8 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) sauaga, mis võib olla valgustatud;“;

36) paragrahvi 10 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Märki „Sõidu keeld“ kujutisega kettale võib kanda kirje „STOPP“ ja kirje, mis iseloomustab reguleerija ametit või organisatsiooni, näiteks „Päästeasutus“, „Looduskaitse“, „Teemeister“, „Lapsed“.“;

37) paragrahvi 13 lõikes 1 asendatakse sõna „Juht“ sõnaga „Isik“;

38) paragrahvi 14 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Teeomaniku loata ei tohi paigutada jalgteele, kõnniteele või teepeenrale seadmeid või esemeid, mis takistavad jalakäija liikumist.“;

39) paragrahvi 15 lõike 1 punkt 10 tunnistatakse kehtetuks;

40) paragrahvi 17 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Liikleja peab andma teed sõidukile, millel on sisse lülitatud sinine vilkur või sinine märgutuli ja niisuguse sõidukiga saadetakse sõidukile või sõidukitele ning mitmest saadetakse sõidukist koosnevale tähistatud kolonnile. Samuti peab liikleja andma teed teel töötavale sisselülitatud kollase vilkuriga hooldussõidukile, mille juht kaldub kõrvale käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 ja §-s 45 sätestatud nõuetest, liiklusmärkide, välja arvatud eesõigusemärgid ja kiirust piiravad märgid, ja teemärgiste nõuetest. Vajadusel peab liikleja tee andmiseks seisma jääma.“;

41) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Juht peab sõiduki peatama liiklusjärelvalve teostaja poolt peatumiseks näidatud kohas, sealhulgas käesoleva seaduse § 200 lõikes 7 nimetatud kohtades.“;

42) paragrahvi 20 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Asula sõiduteel tohib sõidukit peatada või parkida ühes reas, kahe rattalist jalgratast, -pisimopeedi, -mopeedi ja -külghaagiseta mootorratast kõrvuti kahes reas, kusjuures sõiduki pikitelg peab olema rööpne sõiduteeäärega ja takistuse puudumisel ei tohi sõiduk olla kaugemal kui 0,2 meetrit sõiduteeäärest. Nõuet ei kohaldata sõidukile, mis on pargitud käesoleva paragrahvi lõigete 4, 4¹ või 4² kohaselt.“;

43) paragrahvi 20 lõike 4 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Asulas tohib jalgratta, pisimopeedi, mopeedi ja mootorratta ning alla kuue meetri pikkuse haagiseta B-kategooria ja haagiseta D1-alamkategooria mootorsõiduki peatada või parkida ka.“;

44) paragrahvi 20 täiendatakse lõigetega 4¹ ja 4² järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kaherattalist jalgratast, kahe rattalist pisimopeedi, kahe rattalist mopeedi ja kahe rattalist külghaagiseta mootorratast võib käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhtudel peatada ja parkida liikluskorraldusvahendiga määratud korra kohaselt kõrvuti kahes reas.“;

(4²) Asulas tohib jalgratast, tasakaaluliikurit ja pisimopeedi peatada ja parkida ka kõnniteel, jättes jalakäijale kõnniteel vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguriba.“;

45) paragrahvi 20 lõiked 6 ja 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kõnniteel võib juht peatada sõiduki ka veose peale- või mahalaadimise ajaks, kuid mitte lähemal kui 15 meetrit ühissõidukite peatuskohast ning jättes jalakäijale vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguriba.

(7) Asulavälisel teel väljaspool parklat või puhkekohta tuleb sõiduk peatada või parkida teel võimalikult paremal. Sõidukit tohib peatada ja parkida ainult ühes reas, sõiduki pikitelg peab olema rööpne sõiduteeäärega.“;

46) paragrahvi 21 lõiget 2 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) viisil, mis on vastuolus liikluskorraldusvahendil nõutuga;“;

47) paragrahvi 21 lõike 2 punkti 6 täiendatakse pärast tekstiosa „ülekäigurajal,“ tekstiosaga „ülekäigukohas,“;

48) paragrahvi 21 lõiget 4 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) viisil, mis on vastuolus liikluskorraldusvahendil nõutuga;“;

49) paragrahvi 22 lõike 1 teine ja kolmas lause tunnistatakse kehtetuks;;

50) paragrahvi 22 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui liiklustihedus võimaldab, tohib jalakäija liikuda ka jalgrattateel ning jalgratta- ja jalgteel jalgratturile ettenähtud osal, takistamata samal teel või teosal liiklevat juhti.“;

51) paragrahvi 22 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Jalgratast või mittetöötava mootoriga kahe rattalist sõidukit käekõrval lükkav jalakäija peab liikuma sõidutee pärisuunalise ääre lähedal, võimaluse korral väljaspool sõiduteed.“;

52) paragrahvi 24 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui ristmikul või selle vahetus läheduses on ülekäigurada, peab jalakäija ületama sõidutee ülekäiguraja kaudu.“;

53) paragrahvi 27 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Pimeda ajal või halva nähtavuse korral sõiduteel üle ühe meetri laiuse käsikäruga liikuv jalakäija peab liikuma sõidutee pärisuunalise ääre lähedal ning käsikärul peab olema vasakul küljel ees valge ja taga punane tuli. Nimetatud tulede asemel võib käsikärul kasutada vasakul küljel ühte, eest valge ja tagant punase tulega laternat.“;

54) paragrahvi 30 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Sõidukis, millel on turvavööd, peab sõitja olema sõidu ajal turvavööga sõiduki või turvavöö tootja nõuete kohaselt kinnitatud.“;

55) seaduse 2. peatüki 4. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4. jagu

Jalgratturi, tasakaaluliikuri juhi, pisimopeedi- ja mopeedijuhi liiklusreeglid“;

56) paragrahvi 31 lõiked 2–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Jalgratta ja pisimopeediga võib sõita ainult jalgrattarajal või jalgrattateel või võimalikult sõidutee parema ääre lähedal, välja arvatud käesoleva seaduse § 48 lõike 1 kohase manöövri ajal. Jalgrattaga võib sõita ka jalgratta- ja jalgteel ning teepeenral, kui see on selleks kõlblik.

(3) Tasakaaluliikuriga võib sõita ainult kõnniteel, jalgteel, jalgratta- ja jalgteel ning jalgrattateel. Tasakaaluliikuri juht peab jalakäija vahetus läheduses sõitma jalakäija tavakiirusega.

(4) Kaherattalise mopeediga võib sõita ainult sõiduteel, jalgrattarajal või jalgrattateel. Kolme- ja neljarattalise mopeediga võib sõita ainult sõiduteel.

(5) Käesoleva seaduse § 32 lõike 1 punktis 1 nimetatud jalgrattur peab jalakäija vahetus läheduses sõitma jalakäija tavakiirusega, välja arvatud kiireloomulisi tööülesandeid täitev politseiametnik, abipolitseinik või kiirabitöötaja.“;

57) paragrahvi 31 täiendatakse lõigetega 9¹ ja 9² järgmises sõnastuses:

„(9¹) Piiratud nähtavusega teede lõikumiskohale lähenedes ja seda ületades peab jalgrattur, tasakaaluliikuri juht, pisimopeedi- ja mopeedijuht sõitma sellise kiirusega, et ta suudaks seisma jääda sõiduki eespoolse nähtavusulatuse piires ning teel oleva sellise takistuse ees, mida ta pidi ette aimama.

(9²) Ülekäigurajal või ülekäigukohal võib sõidutee ületada ka jalgrattaga või tasakaaluliikuriga sõites, kuid jalgratturil ega tasakaaluliikuri juhil ei ole sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui jalgrattur või tasakaaluliikuri juht ületab ülekäigurajal või ülekäigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab. Ülekäigurajal või ülekäigukohal peab jalgrattaga või tasakaaluliikuriga sõitma jalakäija tavakiirusega.“;

58) paragrahvi 32 lõige 10 tunnistatakse kehtetuks;

59) paragrahvi 32 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) sõita jalgteel ja kõnniteel, välja arvatud tasakaaluliikuri juht, alla 13-aastane jalgrattur ja tema kuni kaks saatjat, jalgrattaga tööülesandeid täitev politseiametnik, abipolitseinik või kiirabitöötaja, väikelast rattatoolis sõidutav jalgrattur, liikumispuudega jalgrattur, jalgrattur, kui sõiduteel sõitmine tee seisukorra tõttu on oluliselt raskendatud ja liikumispuudega kaherattalise pisimopeedi juht;“;

60) paragrahvi 32 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) vedada järeelhaagist, mis ei ole valmistatud jalgrattaga, tasakaaluliikuriga või pisimopeediga vedamiseks;“;

61) paragrahvi 32 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Pisimopeedi- ja mopeedijuht ei tohi sõiduteed ületada ülekäigukohal või ülekäigurajal sõites.“;

62) paragrahvi 33 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Juht peab olema tähelepanelik teel ja teeservas seisva või liikuva vähekaitstud liikleja suhtes. Eriti tähelepanelik peab juht olema lapse, vanuri, haigustunnustega, liikumispuudega ja pimeda inimese suhtes.“;

63) paragrahvi 33 lõike 2 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) enne sõidu alustamist veenduma, et lapse ohutust tagavad lisanõuded on täidetud, tema ja sõitjad kasutavad sõiduki või turvavahendi tootja nõuete kohaselt turvavahendeid, ja mitte sõidutama sõitjat, kes pole seda nõuet täitnud, kui turvavahendite kasutamine on kohustuslik;“;

64) paragrahvi 33 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Sõidukis, millel on turvavööd, peab juht olema sõidu ajal turvavööga sõiduki või turvavöö tootja nõuete kohaselt kinnitatud.“;

65) paragrahvi 33 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Mootorsõiduki, välja arvatud kaherattalise mopeedi- ja mootorratta juht, peab halva nähtavuse korral või pimedal ajal asulavälisel teel hädapeatamise korral sõidukist sõiduteele väljudes ja sõiduteel viibides kandma ohutusvesti.“;

66) paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 11¹ järgmises sõnastuses:

„(11¹) Erandina käesoleva paragrahvi lõike 11 punktist 1 on juhil lubatud hoida telefoni või muud käsiseadet käes, kui ta alustab seisva sõiduki parkimist ja kasutab telefoni või muud käsiseadet tootja nõuete kohaselt kaugjuhitava parkimisfunktsiooni rakendamiseks.“;

67) paragrahvi 34¹ lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Eriloo annab tee omanik. Eriloo olemasolu tõendatakse tee omaniku antud eriloo või liiklusregistri andmete alusel. Kui liiklusregistri andmetel on eriluba kehtetuks tunnistatud, juhendatakse liiklusregistri andmetest.“;

68) paragrahvi 34¹ täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Liiklusregistrisse kantud käesoleva seaduse § 174 lõikes 8 nimetatud veoteede kasutamise andmetel on õiguslik tähendus.“;

(3²) Eriloo andja peab enne eriloo väljaandmist veenduma, et käesoleva seaduse § 34² lõike 1 punktides 1–4 sätestatud nõuded on täidetud.“;

69) paragrahvi 34¹ lõiget 4 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Kiirkorras antud eriloo menetlustasu on kuni 30 eurot iga tee omaniku välja antud eriloo kohta.“;

70) paragrahvi 34¹ lõiget 6 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Tee omanikuga sõlmitud lepinguliste ülesannete täitmiseks vajaliku eriloo võib anda kuni lepingu kehtivuse lõpuni.“;

71) paragrahvi 34³ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Eriloo andja võib keelduda eriloo andmisest, kui taotluses märgitud vedaja kohta eelnevalt antud eriloo käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 sätestatud alusel kehtetuks tunnistamisest ei ole möödunud ühte aastat.“;

72) paragrahvi 34³ lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ilmneb, et eriloo eest ei ole ettenähtud korras tasutud või eriloo taotlemisel esitati valeandmeid või võltsiti dokumente, mis mõjutasid eriloo andmist;“.

73) paragrahvi 35 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

74) paragrahvi 36 lõikes 9 asendatakse sõnad „turvavöö padja“ sõnaga „istmekõrgenduse“;

75) paragrahvi 36 lõige 10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(10) Mopeedil ja mootorrattal ei tohi sõidutada last, kelle jalad ei ulatu toetuma jalatugedele või kelle areng ei võimalda last ohutult sõidutada. Nimetatud nõuded ei laiene kolme- ja neljarattalisele mopeedile või kolmerattalisele mootorrattale, millele on valmistaja paigaldanud turvavööd ja istmed.“;

76) paragrahvi 37 lõike 3 punktis 1 asendatakse sõnad „võib reastuda“ sõnadega „tuleb reastuda“;

77) paragrahvi 39 lõike 2 sissejuhatavas lauseosas asendatakse läbivalt sõna „stopptuled“ sõnaga „pidurituled“ vastavas käändes;

78) paragrahvi 39 lõike 6 sissejuhatav lauseosa ning punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui seisval sõidukil on ohutuled, peavad need põlema:

1) asulavälisel sõiduteel või väljaspool sõiduteed tee ääre lähedal pimedal ajal või halva nähtavuse korral, kui kas või sõiduki ühe poole esimene või tagumine alumine ääretuli ei põle;“;

79) paragrahvi 39 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Kui sõitval sõidukil on ohutuled, peavad need põlema pimedal ajal või halva nähtavuse korral, kui vähemalt üks lähituli või sõiduki ühe poole tagumine alumine ääretuli ei põle.“;

80) paragrahvi 39 lõike 8 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ohutulede puudumisel või nende rikke korral käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud juhtudel;“;

81) paragrahvi 40 lõiked 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Sõidu ajal peavad mootorsõidukil põlema lähi- või kaugtuled ning ääre- ja numbrituled. Haagisel peavad sõidu ajal põlema ääre- ja numbrituled. Trammil peavad sõidu ajal põlema lähi- ja ääretuled. Pukseeritaval seadmel ja vahetataval pukseeritaval seadeldisel peavad sõidu ajal põlema ääretuled.

(2) Valge ajal võib lähitulede asemel kasutada päevatulesid. Päevatuled võivad põleda ilma ääre- ja numbrituledeta. Nõue laieneb ka päevatulesid kasutava sõiduki haakes olevale sõidukile.

(3) Autorongil, välja arvatud autorong, mille veduk on B-kategooria auto, millel puuduvad ees ülemised ääretuled, peab veduki kabiini või kere esiosa kohal olema valgustatud autorongi tunnusmärk.“;

82) paragrahvi 40 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Halva nähtavuse korral või pimedal ajal valgustamata teel ei tohi:

- 1) väljaspool asulat peatatud või pargitud sõidukil põleda lähi-, kaug- ega udutuled;
- 2) asulas peatatud sõidukil põleda kaug- ega udutuled, välja arvatud juhul, kui udutulesid kasutatakse lähitulede asemel;
- 3) asulas vasakul teepoolel peatatud sõidukil põleda lähi-, kaug- ega udutuled;
- 4) asulas pargitud sõidukil põleda lähi-, kaug- ega udutuled.“;

83) paragrahvi 44 pealkiri ja lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 44. Kollane vilkur ja kollane märgutuli

(1) Kollane vilkur või kollane märgutuli peab olema paigaldatud ning olema sisse lülitatud.“;

84) paragrahvi 44 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui on oht, et teised liiklejad sõidukit piisavalt aegsasti ei märka või kui sõiduk kujutab ohtu või takistab teisi liiklejaid, võib kollane vilkur või kollane märgutuli olla paigaldatud ning sisse lülitatud teel liiklevale või teel töid teostavale sõidukile järgmiste toimingute ja olukordade puhul:

- 1) abi osutamise toimingud teel selleks ettenähtud mootorsõidukiga;
- 2) sõitmine traktori, liikurmasina, masinrongi või piiratud kiirusega sõidukiga, mis on koos koormaga laiem kui 2,55 meetrit;
- 3) sõitmine mootorsõidukiga, mille valmistajakiirus ei ületa 40 kilomeetrit tunnis;
- 4) tööülesannete täitmisel kohaliku omavalitsuse korrakaitseüksuse sõidukil.“;

85) paragrahvi 45 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kaherattalised mootorsõidukid võivad sõidurajal liikuda kõrvuti kahes reas. Sõiduraja piires võib mööduda kaherattalise mootorsõidukiga samal sõidurajal asuvast kaherattalisest mootorsõidukist vasakult.“;

86) paragrahvi 45 lõike 9 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Trammiliiklust takistamata tohib mitterööbassõidukiga sõita või seisma jääda sõiduteega samal tasandil asuval pärisuunalisel trammiteel ainult siis, kui mitterööbassõidukite sõiduradade arv ei ole liiklusmärgiga määratud või kui mitterööbassõidukite sõiduradade arv on liiklusmärgiga määratud ning sõidurada asub trammiteel.“;

87) paragrahvi 46 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Asulasisesel teel peab aeg, mis kulub üksteise järel liikuvate mootorsõidukite, autorongide või masinrongide vahelise pikivahe läbimiseks, olema normaaltingimustel vähemalt kaks sekundit ja asulavälisel teel vähemalt kolm sekundit. See nõue ei kehti, kui väljutakse möödasõiduks oma sõidurajalt ja sellest on nõuetekohaselt märku antud või juht kasutab mootorsõidukile tootja poolt ette nähtud pikivahe hoidmise seadet, mis iseseisvalt tagab eesliikuva sõidukiga ohutu pikivahe.“;

88) paragrahvi 48 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui sõidutee pärisuuna serval on ühissõidukirada, mis ei ole sõiduteest pidevjoonega eraldatud, peab juht pöörde sooritama ühissõidukirajalt, kui liikluskorraldusega ei ole reguleeritud teisiti.“;

89) paragrahvi 50 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Õppesõidu ajal ja esmase juhiloa või piiratud juhtimisõiguse omaja ei tohi sõita kiiremini kui 90 kilomeetrit tunnis.“;

90) paragrahvi 50 lõike 5 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

91) paragrahvi 50 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Mootorsõidukil, autorongil või masinrongil, välja arvatud mopeedil ja mootorrattal, mis ei tohi või ei saa sõita kiiremini kui 40 kilomeetrit tunnis, peab olema taga vasakul äärel või keskel aeglase sõiduki tunnusmärk.“;

92) paragrahvi 57 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

93) seaduse 2. peatüki 6. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„6. jagu
Liiklejale ja sõitjale esitatavad lisanõuded“;**

94) paragrahvi 62 pealkiri ja lõiked 1 ning 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 62. Pukseerimine

(1) Mootorsõidukit, autorongi või masinrongi võib pukseerida ainult haagiseta mootorsõidukiga või pukseerimishaagisega, kui mootorsõiduk toetub osaliselt pukseerimishaagisele. Pukseerida ei tohi kaherattalise sõidukiga ega kaherattalist sõidukit.

(2) Pukseeritavat mootorsõidukit võib juhtida ainult vastava kategooria mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhtimisõigusega juht.“;

95) paragrahvi 62 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Pukseerimisel osalevad sõidukid tuleb registreerida käesoleva seaduse § 76 kehtestatud korras.“;

96) paragrahvi 62 lõiked 5 ja 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Mittekorras sõidupiduritega mootorsõidukit, autorongi või masinrongi tohib pukseerida ainult jäiga ühenduslüli abil või osaliselt toetatuna pukseerivale mootorsõidukile või pukseerimishaagisele.

(6) Pukseeritaval mootorsõidukil, autorongil või masinrongil peavad igal ajal põlema ohutuled. Ohutulede puudumisel, või kui need ei tööta, peab pukseeritavale mootorsõidukile, autorongile või masinrongile olema tagaosale tagaliiklejale nähtavale kohale paigaldatud ohukolmnurk.“;

97) paragrahvi 62 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Sõitjaid tohib olla pukseeritavas mootorsõidukis ainult juhul, kui pukseeritavas sõidukis on juht. Pukseeritavas bussis ja autorongis on sõitjate vedu keelatud.“;

98) paragrahvi 62 lõiget 10 täiendatakse punktidega 7–9 järgmises sõnastuses:

„7) kui mootorsõiduki pukseerimisseadis on rikkis või puudub ja pukseerimiseks ei saa kasutada sõiduki haakeseadet;

8) nõuetele mittevastavate mõõtmete, massi või teljekoormusega või muul viisil tee püsivust või liiklusohutust ohustavat sõidukit, autorongi või masinrongi;

9) kui pukseerimishaagise teljekoormus ületab registriteljekoormust.“;

99) paragrahvi 63 lõiked 2–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Pukseeritava seadme veol peab pukseeritav seade või vahetatav pukseeritav seadeldis olema varustatud piduritulede, tagumiste suuna- ja ääretulede laternate, haagise tagumiste punaste võrdkülgsete kolmnurksete helkurite ja aeglase sõiduki tunnusmärgiga.

(3) Haakeseadis peab vastama käesoleva seaduse § 73 lõike 11 või § 85 lõike 7 alusel kehtestatud nõuetele.

(4) Pukseeritava seadme veol ei tohi veetaval või tõugataval sõidukil olla inimesi.

(5) Korraga ei tohi vedada või tõugata rohkem kui ühte pukseeritavat seadet või vahetatavat pukseeritavat seadeldist.

(6) Pukseeritava seadme või vahetatava pukseeritava seadeldise mass ja mõõtmed ei tohi ületada käesoleva seaduse § 73 lõike 11 alusel kehtestatud nõudeid.“;

100) paragrahvi 64 lõikes 2 asendatakse sõna „mootorsõiduk“ sõnaga „sõiduk“;

101) paragrahvi 64 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Õuealal tohib parkida ainult tähistatud parklas või sõiduteel kohas, kus parkimine ei takista jalakäijat ega muuda võimatuks teiste sõidukite liiklust. Kui sõiduteel parkimine ei ole võimalik, võib õuealal parkida osaliselt või täielikult kõnniteel, jättes jalakäijale sõiduteest kaugemal kõnniteeserval vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguriba. Õuealal on keelatud parkida C- või D-kategooria mootorsõidukit, välja arvatud D1-alamkategooria, ning T-kategooria mootorsõidukit ning nendest sõidukites koostatud autoronge ja masinronge.“;

102) paragrahvi 67 lõiked 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Sõidul tunnelis, sõltumata selle valgustusest, peavad sõidukil põlema käesoleva seaduse § 40 lõikes 1 või § 87 lõikes 3 nimetatud tuled. Kaugtulesid tohib kasutada käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud tingimustel.

(2) Tunnelis sõites peab aeg, mis kulub üksteise järel liikuvate mootorsõidukite või masinrongide vahelise pikivahe läbimiseks, olema normaaltingimustel vähemalt kaks sekundit. D-, DE-, C- ja CE-kategooria auto või autorong peab hoidma kaks korda suuremat pikivahet.

(3) Kui tunnelis liiklus peatub, peab sõidukijuht säilitama ees seisva sõidukiga vähemalt viie meetri pikkuse pikivahe, välja arvatud juhul, kui see ei ole hädapeatumise tõttu võimalik.“;

103) paragrahv 68 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 68. Liikumispuudega juhi ja liikumispuudega või pimedat inimest transportiva sõiduki juhi parkimisõigused

(1) Liikumispuudega juhi ja juhi, kes vahetult transpordib liikumispuudega või pimedat inimest, käesolevas paragrahvis sätestatud parkimisõigusi tõendab tema kasutuses oleva sõiduki esiklaasile või armatuurlauale paigutatud parkimiskaart.

(2) Liikumispuudega või pimedat inimest transportiva sõiduki parkimiskaart tuleb sõiduki esiklaasile või armatuurlauale paigaldada selliselt, et kaardi esikülg on kogu ulatuses nähtav.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juht tohib parkida avalikes tasulistes parkimiskohtades tasuta.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juht tohib:

1) asulas peatuda ja parkida peatumist või parkimist keelavate liiklusmärkide mõjupiirkonnas tingimusel, et seisev sõiduk asub täielikult kõnniteel, jättes jalakäijale sõiduteest kaugemal kõnniteeserval vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguriba, välja arvatud teelõigul, mis on tähistatud peatumise keelujoonega;

2) parkida parkimist keelavate liiklusmärkide mõjupiirkonnas ja piiratud parkimisajaga parklas ettenähtust kauem.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juht, kes vahetult transpordib liikumispuudega või pimedat inimest, võib asulas peatuda peatumist keelavate liiklusmärkide mõjupiirkonnas liikumispuudega või pimedat inimest sõidukisse pealevõtmiseks või sõidukist väljalaskmiseks.“;

104) paragrahvi 73 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli korraldab Maanteeamet.“;

105) paragrahvi 73 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Eestis kehtib liiklusregistris registreeritud mootorsõidukile ja selle haagisele teises Euroopa Liidu liikmesriigis tehtud tehnonõuetele vastavuse kontrolli tulemus, kui kontrolli on teinud käesoleva seaduse § 191 lõikes 1¹ nimetatud liikmesriigi asjaomane tehnonõuetele vastavust kontrolliv isik ja kui kontrolli tulemus on kantud liiklusregistrisse.“;

106) paragrahvi 74 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) omama sellise mootorsõiduki, autorongi või masinrongi kehtivat juhtimisõigust, mille suhtes ta kontrolli teostab.“;

107) paragrahvi 74 lõiget 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Täiendava atesteerimiskategooria taotlemiseks peab mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollija osalema Maanteeameti korraldataval erialasel täiendusväljaõppel.“;

108) paragrahvi 74 täiendatakse lõikega 13 järgmises sõnastuses:

„(13) Käesoleva paragrahvi nõuded ei laiene Kaitseväge ja Kaitseliidu mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollijale.“;

109) paragrahv 75 tunnistatakse kehtetuks;

110) paragrahvi 76 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Liikluses kasutatav mootorsõiduk ja selle haagis peavad olema registreeritud. Liikluses kasutataval mootorsõidukil ja selle haagisel peab olema registreerimismärk.“;

111) paragrahvi 76 täiendatakse lõigetega 1¹–1⁴ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Eestisse kasutamiseks toodud mootorsõidukit ja selle haagist tohib Eestis alaliselt elav, Eesti elamisloa või -õiguse saanud füüsiline isik ja Eestis registreeritud juriidiline isik liikluses kasutada 30 päeva pärast selle välisriigist omandamist, kasutusõiguse saamist või tollivormistuse lõpetamist. Juhul peab kaasas olema mootorsõiduki või selle haagise seaduslikku omandamist tõendav dokument, kus on fikseeritud mootorsõiduki või selle haagise omandamise, kasutusõiguse tekkimise või tollivormistuse lõpetamise kuupäev.“

(1²) Välisriigis registreeritud mootorsõiduk või selle haagis, mille omanik selle registreerimistunnistuse järgi on Eestis alaliselt elav, Eesti elamisloa või -õiguse saanud füüsiline isik ja Eestis registreeritud juriidiline isik, tuleb registreerida, kui sõiduk on Eestis järjest viibinud rohkem kui 90 päeva.

(1³) Eestisse kasutamiseks toodud välisriigis registreeritud mootorsõiduk või selle haagis, mille omanik selle registreerimistunnistuse järgi on välisriigist Eestisse alaliselt elama asunud füüsiline isik, tuleb registreerida 90 päeva jooksul Eestisse elama asumist.

(1⁴) Registreerimise taotluse peab esitama mootorsõiduki või selle haagise omanik. Kui taotluse esitab § 191 lõikes 1 nimetatud halduslepingu alusel registreerimiseelset tehnonõuetele vastavuse kontrolli tegev isik, siis eeldatakse omaniku esindusõiguse olemasolu.“;

112) paragrahvi 76 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Registreerimise tulemusel kantakse Eestis kasutusele võetava ja nõuetele vastava mootorsõiduki või selle haagise ning sellega seotud isiku andmed liiklusregistrisse.“;

113) paragrahvi 76 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Registreerimisele kuulub Eestis alaliselt elava, Eestis elamisloa või -õiguse saanud füüsilise ja Eestis registreeritud juriidilise isiku Eestis kasutusele võetav mootorsõiduk või selle haagis.“;

114) paragrahvi 76 lõige 3¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3¹) Registreerima ei pea:

- 1) Eesti Vabariigi territooriumil viibivat välisriigi relvajõudude mootorsõidukit, mis on välisriigis registreeritud ja millele on seal väljastatud registreerimismärk või -tunnus;
- 2) mootorsõidukit või selle haagist, millel kasutatakse teisaldatavat registreerimismärki;
- 3) sõidukit, mida pukseeritakse pukseerimishaagisega;
- 4) mootorsõidukit või selle haagist, mida kasutatakse Eestist läbisõidul ja millel on selleks otstarbeks väljastatud registreerimismärk;
- 5) liiklusregistrist kustutatud mootorsõidukit või selle haagist Eestist välja viimiseks, millel on selleks otstarbeks väljastatud registreerimismärk;
- 6) välisriigist renditud mootorsõidukit või selle haagist, mida kasutatakse rahvusvahelise veoseveo või sõitjateveo eesmärgil.“;

115) paragrahvi 76 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui mootorsõiduk või selle haagis on kaasomandis, kantakse omanike taotluse alusel liiklusregistrisse üks omanik, kellele laienevad käesoleva seaduse §-s 72 sätestatud kohustused. Ülejäänud omanikud kantakse liiklusregistrisse kaasomanikena.“;

116) paragrahvi 76 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Mootorsõiduki ja selle haagise registreerib ning teeb registritoimingud, samuti keeldub seaduses sätestatud juhtudel nende tegemisest Maanteeamet. Registreerimisel väljastatakse mootorsõidukile ja selle haagisele registreerimismärk ning vajadusel registreerimistunnistus. Maanteeamet võib volitada teist riigiasutust tegema sõiduki registreerimisel vajalikke menetlustoiminguid.“;

117) paragrahvi 76 lõikes 8 asendatakse sõna „Trollibussi“ sõnaga „Trolli“;

118) paragrahvi 76 lõige 14 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(14) Registreerimismärgi ja registreerimistunnistuse väljastamise, mootorsõiduki ja selle haagisega seotud registrikannete liiklusregistris tegemise taotluse läbivaatamise ning Maanteeameti spetsialisti kohalekutsumise eest tuleb tasuda riigilõivu.“;

119) seadust täiendatakse §-ga 76¹ järgmises sõnastuses:

„§ 76¹. Teisaldatav registreerimismärk ja selle kasutamine

(1) Teisaldatavat registreerimismärki võib kasutada registreerimismärgi kasutusõiguse omaja:

- 1) Eestisse müügile toodud või Eestis valmistatud registreerimata sõiduki müügieelseks proovisõiduks;
- 2) Eestisse toodud sõiduki omal käigul sõitmiseks piiripunktist või tolliterminalist müügikohta, registreerimiseelsele tehnonõuetele vastavuse kontrolli või ühest müügikohast teise;
- 3) välisriigi võistlussõidukil treening- või võistlusperioodil;
- 4) sõidukil, mille kohta Maanteeamet, sõiduki valmistaja või § 78⁴ lõike 1 kohane tehniline teenistus viib läbi asjaomast ekspertiisi või katsetust, mida ei saa või ei ole otstarbekas teha üldiseks liikluseks suletud alal.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud juhul kasutatakse võistlussõiduki registreerimismärki.

(3) Teisaldatava registreerimismärgi tähtjalise kasutusõiguse võib Maanteeamet anda:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud juhul äriühingule, kelle tegevusalaks on sõidukite valmistamine või müük, või neile teenust osutavale logistikaettevõtjale ja § 78⁴ lõikes 1 nimetatud isikule;
- 2) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatud juhul spordialaliidule.

(4) Teisaldatava registreerimismärgi kasutusõiguse saamiseks tuleb Maanteeametile esitada asjaomane elektrooniline taotlus. Maanteeamet lahendab teisaldatava registreerimismärgi kasutusõiguse taotluse 30 päeva jooksul selle saamisest arvates. Vajadusel võib taotluse lahendamise tähtaega pikendada kuni 60 päevani.

(5) Teisaldatava registreerimismärgi tähtjaline kasutusõigus antakse üheks aastaks.

(6) Isik, kellele on antud teisaldatava registreerimismärgi kasutusõigus, peab enne sõidu alustamist kandma liiklusregistrisse teisaldatava registreerimismärgi päevikusse andmed sõiduki, selle juhi ja sõiduki kasutamise aja kohta.

(7) Sõidukiga, millele on paigaldatud teisaldatav registreerimismärk, võib liikluses osaleda alates kell 07.00 kuni kell 22.00, välja arvatud, kui sõidetakse piiripunktist või tolliterminalist hulgi- või jaemüügi õigusega ettevõtja territooriumini või spordialaliidule antud teisaldatava registreerimismärgiga.

(8) Teisaldatava registreerimismärgi kasutusõigus lõpeb teisaldatava registreerimismärgi kasutusõiguse tähtaja möödumisel ning juhul, kui registreerimismärgi kasutusõiguse omaja

lõpeb või lõpetab tegevuse, mis oli teisaldatava registreerimismärgi kasutusõiguse saamise eelduseks.

(9) Maanteeamet keeldub teisaldatava registreerimismärgi kasutusõiguse andmisest või tunnistas teisaldatava registreerimismärgi kasutusõiguse kehtetuks, kui selle kasutaja ei vasta talle esitatud nõuetele või ta on rikkunud teisaldatava registreerimismärgi kasutamise nõudeid.

(10) Teisaldatava registreerimismärgi kasutusõiguse lõppemisel või kehtetuks tunnistamisel tuleb registreerimismärk viivitamatult tagastada Maanteeametile.

(11) Teisaldatava registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.“;

120) paragrahvi 77 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Maanteeamet keeldub mootorsõiduki või selle haagise registreerimisest või muu liiklusregistri toimingute tegemisest:

- 1) kui esitatud ei ole registreerimiseks vajalikke dokumente või andmeid;
- 2) kui mootorsõiduk või selle haagis ei vasta kehtivatele nõuetele;
- 3) kui mootorsõiduk või selle haagis on koostatud varuosadest;
- 4) kui mootorsõiduk või selle haagis on hävimise tõttu või nõuetekohase lammutustõendi alusel registrist kustutatud;
- 5) kui mootorsõiduk või selle haagis on kuulutatud tagaotsitavaks;
- 6) kui mootorsõiduk või selle haagis on muudel põhjustel liiklus- või keskkonnaohtlik;
- 7) muudel õigusaktides nimetatud juhtudel.“;

121) paragrahvi 77 lõiked 3–8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Registriandmete muutmiseks peab mootorsõiduki või selle haagise registrijärgne omanik või muu õigustatud isik esitama Maanteeametile nõuetekohase taotluse 10 päeva jooksul andmete muutmise arvestes.

(4) Maanteeametil on vajadusel, eelkõige juhul, kui muutuvad sõiduki andmed või neid on vajalik täpsustada või kui sõidukil puudub nõuetekohane identifitseerimisnumber, õigus enne registriandmete muutmist nõuda sõiduki esitamist kontrollimiseks.

(5) Registrist kustutamine on liiklusregistrisse kantud sõiduki kustutamiskande tegemine registris. Registrist kustutamiseks käesoleva lõike mõttes ei loeta sõiduki registrikande peatamist ega sõiduki ajutiselt registrist kustutamist.

(6) Mootorsõiduk või selle haagis kustutatakse registrist:

- 1) mootorsõiduki või selle haagise väljaviimisel Eestist seoses mootorsõiduki või selle haagise omaniku teise riiki elama asumisega või sõiduki võõrandamisel teise riiki;
- 2) nõuetekohase lammutustõendi alusel, kui tegemist on kolmerattalise mopeedi, sõiduauto või kuni 3500-kilogrammiga täismassiga veoautoga, välja arvatud juhul, kui käesolevas punktis nimetatud mootorsõiduk on lammutatud või hävinud enne 2004. aasta 1. maid;
- 3) ajutiselt registreeritud mootorsõiduki või selle haagise registreerimistähtaja lõppemisel;
- 4) käesoleva lõike punktis 2 nimetatud sõiduki puhul omaniku taotluse alusel;
- 5) Euroopa Liidu liikmesriigi vastava ametiasutuse ametliku informatsiooni alusel mootorsõiduki või selle haagise registreerimise kohta selles liikmesriigis;

- 6) riigiasutuse taotluse alusel käesoleva lõike punktis 2 nimetatud sõiduki üleandmisel muuseumile või koolitusasutusele õppevahendiks;
- 7) Keskkonnainspektsiooni, Politsei- ja Piirivalveameti, Päästeameti või sisejulgeoleku koolitusasutuse teatise alusel, kui käesoleva lõike punktis 2 nimetatud sõiduk on hävinud või hävitatud ning sõidukit ei saa nõuetekohaselt lammutada;
- 8) muul seaduses sätestatud juhul.

(7) Mootorsõiduki või selle haagise omanik võib taotleda mootorsõiduki või selle haagise ajutist liiklusregistrist kustutamist. Mootorsõiduk või selle haagis kustutatakse ajutiselt liiklusregistrist 1–24 kuuks. Kui mootorsõiduk või selle haagis on omaniku taotlusel ajutiselt liiklusregistrist kustutatud, loetakse mootorsõiduk või selle haagis uuesti liiklusregistris olevaks, kui selle ajutiselt kustutamine lõpetatakse või selle ajutiselt kustutamise tähtaeg möödub.

(8) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatule kustutab Maanteeamet mootorsõiduki või selle haagise ajutiselt liiklusregistrist, kui:

- 1) liiklusregistrisse kantud omanik või muu selleks õigustatud isik teatab mootorsõiduki või selle haagise võõrandamisest, kuid omandaja ei ole ettenähtud aja jooksul esitanud taotlust registriandmete muutmiseks;
- 2) mootorsõiduk või selle haagis on kuulutatud tagaotsitavaks;
- 3) tüübikinnitus või üksiksõiduki kinnitus on kehtetuks tunnistatud;
- 4) Maanteeamet on kontrollimise tulemusel teinud kindlaks, et mootorsõiduk või selle haagis ei vasta kehtivatele või selle registreerimise ajal kehtinud nõuetele ning nõuetele mittevastavuse tuvastamisest on möödunud 30 päeva.“;

122) paragrahvi 77 lõige 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(9) Kui mootorsõiduki või selle haagise kohta on liiklusregistrisse kantud käsutamise keelumärke, tuleb mootorsõiduki või selle haagise registriandmete muutmiseks mootorsõiduki või selle haagise võõrandamisel, vastutava kasutaja või kasutaja vahetamisel või liiklusregistrist kustutamisel esitada vastava keelumärke kehtestaja kirjalik või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis nõusolek. Mootorsõiduki või selle haagise liiklusregistrist kustutamisel käesoleva paragrahvi lõike 6 punktides 2 ja 5 nimetatud juhtudel ei ole nõusoleku esitamine vajalik, kuid Maanteeamet peab keelumärke kehtestajat enne mootorsõiduki või selle haagise liiklusregistrist kustutamist teavitama.“;

123) paragrahvi 78 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Sõiduki tootja või toote tüübikinnituse nõuetele vastavust tõendab valmistaja, tema ametlik esindaja või sissetooja.“;

124) paragrahvi 78 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Kui tüübikinnituseks vajalikke toiminguid on vaja teha välisriigis, siis tasub valmistaja või tema ametlik esindaja Maanteeametile välisriiki tüübikinnituseks vajalike toimingute tegemiseks lähetatud ametniku dokumentaalselt tõendatud sõidu- ja majutuskulu ning muu lähetusülesande täitmisega seotud kulu ja lähetuses viibimise aja eest ametnikule makstud päevaraha (edaspidi *lähetuskulud*). Lähetuskulude arvestamisele, sealhulgas päevade arvestusele ning lähetuskulude vormistamisele kohaldatakse avaliku teenistuse seaduse § 44 lõike 5 alusel kehtestatud nõudeid.“;

125) paragrahvid 78³ ja 78⁵ tunnistatakse kehtetuks;

126) paragrahvi 80 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui veosega või veoseta sõiduki, autorongi või masinrongi mis tahes mõõde, mass või teljekoormus ületab kehtestatud suuruse, võib sõidukit, autorongi või masinrongi liikluses kasutada käesoleva seaduse §-s 34¹ kehtestatud korras.“;

127) paragrahvi 80 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Üle 3500 kilogrammiste täismassiga veoauto, selle haagise või neist koostatud autorongi kehtestatud massi või mõõtmete ületamisel liigitatakse rikkumine lähtuvalt Komisjoni määruse (EL) 2016/403, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1071/2009 seoses liidu eeskirjade raskete, autoveo-ettevõtja hea maine kaotamiseni viia võivate rikkumiste liigitusega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/22/EÜ III lisa (ELT L 74, 19.03.2016, lk 8–27), I lisale raskeks, väga raskeks või kõige raskemaks.“;

128) paragrahvi 84 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 84. Eritalituse sõiduk ja alarmsõiduki saadetav sõiduk“;

129) paragrahvi 84 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva seaduse 2. peatükis sätestatud nõuetest, välja arvatud §-des 69 ja 70 sätestatud nõuetest võib kõrvale kalduda üksnes erakorralistel asjaoludel:

- 1) avaliku võimu ülesannete täitmisel alarmsõiduki juht, kelle sõidukil on sisse lülitatud sinine vilkur või sinine märgutuli koos erilise helisignaaliga või helisignaalita;
- 2) avaliku võimu ülesannete täitmisel alarmsõidukis, millel on sisse lülitatud sinine vilkur või sinine märgutuli koos erilise helisignaaliga või helisignaalita, sõitjast politseiametnik ja abipolitseinik, päästeteenistuja ja päästetöödele kaasatud isik ning sõjaväepolitsei ülesandeid täitev kaitseväelane;
- 3) sõiduki juht, keda saadab alarmsõiduk, millel on sisse lülitatud sinine vilkur või sinine märgutuli koos erilise helisignaaliga või helisignaalita.“;

130) paragrahvi 84 lõiked 4 ja 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Hooldussõiduki juht, kelle sõidukil on sisse lülitatud kollane vilkur või kollane märgutuli, võib tööülesannete täitmisel kõrvale kalduda käesoleva seaduse § 14 lõikes 1, §-s 20, §-s 45 ja § 48 lõikes 6 sätestatud nõuetest ning liiklusmärkide, välja arvatud eesõigusemärgid ja kiirust piiravad märgid, ja teemärgiste nõuetest.

(5) Eritalituse sõiduki juht ja alarmsõiduki saadetava sõiduki juht peab käesolevas paragrahvis nimetatud õigusi kasutades tagama liikluse ohutuse.“;

131) paragrahv 84³ tunnistatakse kehtetuks;

132) paragrahvi 85 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kaitseväge ja Kaitseliidu sõidukite registrisse kantud sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli korraldab Kaitsevägi.“;

133) paragrahvi 85 lõiked 4 ja 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kaitseväge ja Kaitseliidu sõidukite registrisse kantud sõiduki tüübikinnituse tunnistamisel ja ümberehituse hindamisel on pädevaks asutuseks Kaitsevägi.

(5) Kaitseväge ja Kaitseliidu sõiduki registreerib ja teeb registritoimingud Kaitsevägi. Registreerimisel väljastatakse mootorsõidukile ja selle haagisele registreerimismärk ja -tunnistus.“;

134) paragrahvi 88 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Juhil peavad mootorsõiduki juhtimisel olema kaasas juhiluba või muu juhtimisõigust tõendav dokument, välisriigis registreeritud mootorsõiduki või haagise puhul registreerimistunnistus või haagise registreerimistunnistuse koopia, mille on tõendanud selle väljastanud välisriigi asutus, ja muud dokumendid, mida nõuab seadus. Eestis registreeritud mootorsõiduki ja selle haagise registreerimist tõendatakse liiklusregistri andmetega.“;

135) paragrahvi 88 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

136) paragrahvi 88 täiendatakse lõikega 11 järgmises sõnastuses:

„(11) Käesoleva seaduse § 94 lõikes 4 nimetatud A1-alamkategoria mootorsõiduki juhtimisõigust tõendatakse liiklusregistri andmete alusel.“;

137) paragrahv 90 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 90. Mootorsõiduki juhtimise ja juhtima lubamise keeld

(1) Mootorsõidukit ei tohi juhtida isik:

- 1) kellel ei ole vastava kategooria mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhtimisõigust;
- 2) kes ei täida juhile, sõidukile, autorongile või masinrongile kehtestatud nõudeid ja eritingimusi või
- 3) kes on kõrvaldatud sõiduki juhtimiselt vastavalt käesoleva seaduse §-le 91.

(2) Mootorsõiduki omanik, valdaja või juht ei tohi lubada mootorsõidukit juhtima isikut või anda juhtimist üle isikule:

- 1) kellel puudub vastava kategooria mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhtimisõigus või
- 2) kes on joobeseisundis, alkoholi piirmäära ületavas seisundis või liiklusohhtlikus tervises seisundis.“;

138) paragrahvi 91 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) tal puudub vastava kategooria mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhtimisõigus“;

139) paragrahvi 91 lõike 2 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) sõidumeerikuga mootorsõiduki või autorongi juht ei ole täitnud käesoleva seaduse §-s 130 sätestatud puhkeaja nõudeid;“;

140) paragrahvi 91 lõiget 2 täiendatakse punktidega 10 ja 11 järgmises sõnastuses:

„10) ta ei täida tervisekontrollis määratud või juhiloale märgitud või liiklusregistrisse kantud eritingimusi või

11) piiratud juhtimisõigusega isiku juhivas mootorsõidukis ei ole tema kõrval käesoleva seaduse § 95 lõikes 3¹ või 3² kehtestatud nõuetele vastavat seaduslikku esindajat või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isikut või nimetatud isikud on joobeseisundis, alkoholi piirmäära ületavas seisundis või liiklusohtlikus tervise seisundis.“;

141) paragrahvi 92 lõike 2 punktis 4 asendatakse sõna „teenindava“ sõnaga „transportiva“;

142) paragrahvi 92 lõike 2 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) õue ja teega külgneva ala sissesõidu- või väljasõiduteel, samuti garaaži kasutamist takistavalt garaaži sissesõidu- või väljasõiduteel;“;

143) paragrahvi 92 lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatu ei kehti jalgratta, tasakaaluliikuri ja pisimopeedi suhtes.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud valvega hoiukoha asukoha kehtestab kohaliku omavalitsuse üksus või määrab Politsei- ja Piirivalveamet. Politsei- ja Piirivalveamet avaldab määratud valvega hoiukoha asukoha asutuse kodulehel.“;

144) paragrahvi 92 lõikes 5 asendatakse sõna „politseiasutusel“ sõnaga „politseiametnikul“;

145) paragrahvi 92 lõiget 7 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) vajaduse korral muud andmed, mis võimaldavad tuvastada sõiduki juhi, omaniku või valdaja.“;

146) paragrahvi 93 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 93. Mootorsõidukite, autorongide ja masinrongide kategooriad

(1) Mootorsõidukid, autorongid ja masinrongid jagunevad vastavalt juhtimisõigusele põhikategooriatesse ja alamkategooriatesse.“;

147) paragrahvi 93 lõike 2 punkti 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) B – auto, mille lubatud täismass ei ületa 3500 kilogrammi ja mis on kavandatud ja valmistatud vedama lisaks juhile veel kuni kaheksat sõitjat; sama auto koos kerghaagisega; sama auto koos haagisega, mis ei ole kerghaagis, kusjuures autorongi lubatud täismass ei ületa 3500 kilogrammi; sama auto koos haagisega, mille lubatud täismass ületab 750 kilogrammi, kusjuures autorongi lubatud täismass ületab 3500 kilogrammi, kuid ei ületa 4250 kilogrammi, tingimusel et sellise auto ja haagise ühendi juhtimisõigus on saadud pärast edukat sõidueksami

sooritamist või käesoleva seaduse § 100 lõike 6 alusel kehtestatud korras ettevalmistuse läbimist.“;

148) paragrahvi 93 lõike 3 punktides 1 ja 2 asendatakse sõna „või“ sõnaga „ja“;

149) paragrahvi 93 lõike 3 punkti 3 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

150) paragrahvi 94 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Mootorsõidukit võib juhtida isik, kellel on vastava kategooria mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhtimisõigus (edaspidi *mootorsõiduki juhtimisõigus*) ning kelle juhtimisõigus ei ole peatunud, seda ei ole peatatud, ära võetud ega kehtetuks tunnistatud või keda ei ole juhtimiselt kõrvaldatud.“;

151) paragrahvi 94 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigusega isik võib juhtida A1-, B1-alamkategooria mootorsõidukit ja A-kategooria sümmeetrilise rataste asetusega kolmerattalist mootorsõidukit. A1-alamkategooria mootorsõiduki juhtimiseks peab isik omama B-kategooria mootorsõidukijuhi juhiluba vähemalt kaks aastat ja olema läbinud käesoleva seaduse § 100 lõike 6 alusel kehtestatud korras ettevalmistuse ning andmed ettevalmistuse läbimise kohta peavad olema kantud liiklusregistrisse. Kui A-kategooria sümmeetrilise rataste asetusega kolmerattalise mootorsõiduki mootori võimsus ületab 15 kilovatti, peab B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigusega isik olema vähemalt 21-aastane.“;

152) paragrahvi 95 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Piiratud juhtimisõiguse võib B-kategooria mootorsõiduki juhtimiseks anda 16- ja 17-aastasele isikule, kelle alaline elukoht on Eestis, kelle terviseseisund vastab kehtivatele nõuetele ja kes on käesoleva seaduse § 100 lõikes 3 kehtestatud nõuete kohaselt omandanud mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooni.

(3) Piiratud juhtimisõiguse võib T-kategooria mootorsõiduki ja masinrongi, mille täismass ei ületa 8 000 kilogrammi, juhtimiseks anda 15-aastasele isikule, kelle alaline elukoht on Eestis, kelle terviseseisund vastab kehtivatele nõuetele ja kes on käesoleva seaduse § 100 lõikes 3 kehtestatud nõuete kohaselt omandanud mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooni.“;

153) paragrahvi 95 täiendatakse lõigetega 3¹–3⁴ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Piiratud juhtimisõigusega isik tohib B-kategooria mootorsõidukit juhtida tingimusel, et tema kõrval on seaduslik esindaja või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isik, kellel peab olema B-kategooria mootorsõiduki kehtiv juhiluba vähemalt kaks aastat ning kes ei tohi olla joobeseisundis, alkoholi piirmäära ületavas seisundis või liiklusohtlikus terviseseisundis.

(3²) Piiratud juhtimisõigusega isik tohib B1-alamkategooria mootorsõidukit juhtida ilma, et tema kõrval viibiks seaduslik esindaja või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isik.

(3³) Piiratud juhtimisõigusega isik tohib T-kategooria mootorsõidukit ja masinrongi juhtida tingimusel, et ta ei vea veost teedel ja juhtimine toimub seadusliku esindaja või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isiku järelevalve all, kellel peab olema T-kategooria

mootorsõiduki kehtiv juhiluba vähemalt kaks aastat ning kes ei tohi olla joobeseisundis, alkoholi piirmäära ületavas seisundis või liiklusohhtlikus terviseseisundis.

(3⁴) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3¹ ja 3³ nimetatud seadusliku esindaja või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isiku joobeseisund või käesoleva seaduse § 69 lõikes 3 nimetatud alkoholi piirmäära ületamine tuvastatakse korrakaitseseaduses sätestatud korras ja liiklusohhtlik terviseseisund käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud korras.“;

154) paragrahvi 95 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

155) paragrahvi 95 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3¹ ja 3³ nimetatud seaduslikul esindajal või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isikul ei arvestata sellekohase juhiloa omamise aja hulka piiratud juhtimisõiguse ja esmase juhiloa omamise aega.“;

156) paragrahvi 96 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Mootorsõidukijuhil peab olema kehtiv juhtimisõigust tõendav dokument, välja arvatud piiratud juhtimisõiguse puhul, mida tõendatakse käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt. Juhtimisõigust tõendavateks dokumentideks on esmane juhiluba, juhiluba, käesoleva seaduse §-s 99 nimetatud välisriigis väljaantud juhiluba või seadusega ettenähtud juhtudel juhiluba asendav dokument. Isikul võib olla ainult üks kehtiv juhtimisõigust tõendav dokument.

(2) Juhtimisõigust tõendatakse liiklusregistri andmete alusel või käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtimisõigust tõendava dokumendi alusel. Piiratud juhtimisõigust tõendatakse liiklusregistri andmete alusel. Kui liiklusregistri andmetel on mootorsõidukijuhi juhtimisõigus seaduse alusel peatunud, peatatud, karistuseks ära võetud või kehtetuks tunnistatud, juhindatakse liiklusregistri andmetest.“;

157) paragrahvi 96 lõikes 7 asendatakse sõnad „esitamisele järgnevast“ sõnaga „esitamise“;

158) paragrahvi 96 lõikest 8 jäetakse välja tekstiosa „ajutise juhiloa, piiratud juhtimisõigusega juhiloa,“;

159) paragrahvi 97 lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Piiratud juhtimisõigus B-kategooria mootorsõiduki juhtimiseks antakse kehtivusega kuni juhtimisõiguse omaja 18-aastaseks saamiseni.

(4) Piiratud juhtimisõigus T-kategooria mootorsõiduki ja masinrongi, mille täismass ei ületa 8 000 kilogrammi, juhtimiseks antakse kehtivusega kuni juhtimisõiguse omaja 16-aastaseks saamiseni.“;

160) paragrahvi 97 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

161) paragrahvi 98 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Esmast juhiluba ja juhiluba ei väljastata isikule, kellele ei ole antud juhtimisõigust või kelle juhtimisõigus on peatatud või ära võetud. Esmast juhiluba ei väljastata ka isikule, kellele ei anta juhtimisõigust käesoleva seaduse § 106 lõike 1 kohaselt.“;

162) paragrahvi 98 lõike 6 punktis 6 asendatakse arv „2“ arvuga „3“;

163) paragrahvi 98 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Esmane juhiluba ja juhiluba tuleb vahetada järgmistel juhtudel:

- 1) selle kehtivuse lõppemisel;
- 2) kasutuskõlbmatuks muutumisel;
- 3) omaniku isikuandmete muutumisel;
- 4) sõiduki juhtimisõiguse kategooria muutumisel;
- 5) kui juhi tervises seisund ei luba juhtida juhiloale märgitud mootorsõidukit;
- 6) kui juhiloale tuleb kanda käesoleva seaduse § 101 lõikes 7 sätestatud eritingimus või seda on vaja muuta.“;

164) paragrahvi 99 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„6) punktides 1–4 nimetamata välisriigi juhiluba käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ või 1² sätestatud tingimuste täitmisel.“;

165) paragrahvi 99 lõiked 1¹ ja 1² muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 3 ja 5 nimetatud juhiloa kanded peavad olema tehtud ladina trüki- või kirjutuskirjas või ladina kirja translitereeritud. Juhiloale peab olema kantud mootorsõiduki, autorongi või masinrongi selle kategooria tähis ja kirjeldus, mille juhtimisõigus isikul on. Kirjeldus on piisav, kui see sisaldab sõiduki piktogrammi või maksimaalse massi andmeid.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1¹ nimetatud nõuetele mittevastav juhiluba kehtib ainult koos rahvusvahelise juhiloaga või notariaalselt kinnitatud tõlkega, kui juhiloale on kantud mootorsõiduki, autorongi või masinrongi selle kategooria tähis ja kirjeldus, mille juhtimisõigus isikul on. Kirjeldus on piisav, kui see sisaldab sõiduki piktogrammi või maksimaalse massi andmeid.“;

166) paragrahvi 99 lõike 5 viimast lauset täiendatakse pärast sõna „vastu“ sõnaga „eksamiteta“;

167) paragrahvi 99 lõiget 5 täiendatakse uue lausega järgmises sõnastuses:

„Kui juhiluba ei ole vahetatud viie aasta jooksul sellele märgitud kehtivusaja möödumisest, siis vahetatakse juhiluba Eesti juhiloa vastu pärast juhtimisõiguse saamiseks nõutava liiklusteooria- ja sõidueksami edukat sooritamist.“;

168) paragrahvi 99 lõikes 6¹ asendatakse tekstiosa „punkti 3“ tekstiosaga „punktide 3, 5 ja 6“;

169) paragrahvi 99 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhiluba vahetatakse lõigetes 4¹–6¹ korras Eesti juhiloa vastu juhul, kui isiku juhtimisõigus ei ole juhiloa väljastanud riigis või Eestis peatatud, ära võetud või kehtetuks tunnistatud.“;

170) paragrahvi 100 lõiget 3 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Liiklusteooria- ja sõidueksamit ei ole vaja sooritada käesoleva seaduse § 93 lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul, kus B-kategooria auto koos haagisega, mille lubatud täismass ületab 750 kilogrammi, kusjuures autorongi lubatud täismass ületab 3500 kilogrammi, kuid ei ületa 4250 kilogrammi, juhtimiseks antakse juhtimisõigus pärast käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud korras ettevalmistuse läbimist.“;

171) paragrahvi 101 lõike 4 punktid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) üle 65-aastane A-, B- ja BE-kategooria ning nende alamkategoriate ja T-kategooria mootorsõiduki ning masinrongi juht;
2) A- ja B-kategooria alarmsõiduki juht ja mootorsõidukijuhi õpetaja.“;

172) paragrahvi 101 lõiget 9 täiendatakse pärast tekstiosa „mobiiltelefoni numbril või e-posti aadressil“ lauseosaga „või rahvastikuregistris märgitud aadressil või Internetis avaldatud elektronposti aadressil või muul Maanteeametile teada oleval aadressil“;

173) paragrahvi 101 lõige 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(11) Kehtivat tervisetõendit omav mootorsõidukijuht on kohustatud läbima täiendava tervisekontrolli, kui tema tervises seisundi suhtes diagnoositakse absoluutne meditsiiniline vastunäidustus, mille puhul mootorsõiduki juhtimine ei ole lubatud.“;

174) paragrahvi 102 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tervisekontrolli teeb perearst, töötervishoiuarst või tervishoiuteenuse osutaja juurde moodustatud liiklusmeditsiini komisjon (edaspidi *liiklusmeditsiini komisjon*). Kaitseväes võib tervisekontrolli teha eriarstiabi tegevusloa alusel tegutsev arst.“;

175) paragrahvi 102 lõige 6 tunnistatakse kehtetuks;

176) paragrahvi 103 lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) 14-aastane – AM-kategooria mootorsõiduk, välja arvatud käesoleva lõike punktis 2 nimetatud neljarattaline AM-kategooria mootorsõiduk;
2) 16-aastane – neljarattaline AM-kategooria mootorsõiduk, A1- ja B1-alamkategooria mootorsõiduk ja T-kategooria mootorsõiduk ja masinrong, mille täismass ei ületa 18 000 kilogrammi;“;

177) paragrahvi 103 lõike 1 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) 18-aastane – B-kategooria mootorsõiduk; A2- ja C1-alamkategooria mootorsõiduk ja T-kategooria mootorsõiduk ja masinrong, mille täismass ületab 18 000 kilogrammi;“;

178) paragrahvi 103 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) 14,5-aastane – T-kategooria mootorsõiduki ja masinrongiga, mille täismass ei ületa 18 000 kilogrammi;“;

179) paragrahvi 103 lõike 2 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) 17,5-aastane – T-kategooria mootorsõiduki ja masinrongiga, mille täismass ületab 18 000 kilogrammi.“;

180) paragrahvi 104 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Erandkorras võib vähemalt 18-aastasele isikule, kellel on vähemalt B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus ja kes on läbinud autoveoseadusega kehtestatud ametikoolituse 280-tunnise kursuse või kes juba omab autojuhi pädevust mõnes juhtimisõiguse kategoorias ja on täiendava kategooria pädevuse omandamisel läbinud 70-tunnise ametikoolituse kursuse, anda:

- 1) C-kategooria mootorsõiduki ja CE-kategooria autorongi juhtimisõiguse;
- 2) D1-alamkategooria mootorsõiduki ja D1E-alamkategooria autorongi juhtimisõiguse;
- 3) D-kategooria mootorsõiduki ja DE-kategooria autorongi juhtimisõiguse üksnes sõitjateta liiklemiseks;
- 4) ühistranspordiseaduse tähenduses liinivedu teostava D-kategooria mootorsõiduki ja DE-kategooria autorongi juhtimisõiguse alla 50 kilomeetri pikkuste liinide teenindamiseks.“;

181) paragrahvi 104 täiendatakse lõigetega 3¹–3³ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Erandkorras võib D-kategooria mootorsõiduki ja DE-kategooria autorongi juhtimisõiguse anda vähemalt 20-aastasele isikule, kellel on vähemalt B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus ja kes on läbinud autoveoseadusega kehtestatud ametikoolituse 280-tunnise kursuse või kes juba omab autojuhi pädevust mõnes juhtimisõiguse kategoorias ja on täiendava kategooria pädevuse omandamisel läbinud 70-tunnise ametikoolituse kursuse.

(3²) Erandkorras võib ühistranspordiseaduse tähenduses liinivedu teostava D-kategooria mootorsõiduki ja DE-kategooria autorongi juhtimisõiguse alla 50 kilomeetri pikkuste liinide teenindamiseks anda vähemalt 21-aastasele isikule, kellel on vähemalt B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus ja kes on läbinud autoveoseadusega kehtestatud ametikoolituse 140-tunnise kursuse või kes juba omab autojuhi pädevust mõnes juhtimisõiguse kategoorias ja on täiendava kategooria pädevuse omandamisel läbinud 35-tunnise ametikoolituse kursuse.

(3³) Erandkorras võib D-kategooria mootorsõiduki ja DE-kategooria autorongi juhtimisõiguse anda vähemalt 23-aastasele isikule, kellel on vähemalt B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus ja kes on läbinud autoveoseadusega kehtestatud ametikoolituse 140-tunnise kursuse või kes juba omab autojuhi pädevust mõnes juhtimisõiguse ja on täiendava kategooria pädevuse omandamisel läbinud 35-tunnise ametikoolituse kursuse.“;

182) paragrahvi 104 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Üksnes Kaitseväe ülesannete täitmiseks võib anda A- ja C-kategooria mootorsõiduki ja CE-kategooria autorongi juhtimisõiguse vähemalt 18-aastasele kaitseväelasele, kellel on B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus, ning D-kategooria mootorsõiduki juhtimisõiguse vähemalt 18-aastasele kaitseväelasele, kellel on C-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus.

Enne käesoleva seaduse § 103 lõikes 1 sätestatud asjaomase kategooria vanuse alammäära täitumist ja § 108 lõigetes 1, 2 ja 5 sätestatud tingimuste täitmist kehtib juhtimisõigus vaid Kaitseväge valduses oleva mootorsõiduki juhtimisel.“;

183) paragrahvi 105 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Mopeedi juhtimisõigus antakse ning juhiluba väljastatakse isikule, kellel:

- 1) ei ole kehtivat karistust käesoleva seaduse §-s 201, 223, 224, 226, § 227 lõigetes 2–4, §-s 234, 236 või 237 sätestatud väärteo eest või
- 2) ei ole kehtivat karistust karistusseadustiku 23. peatükis sätestatud liiklussüüteo eest.“;

184) paragrahvi 105 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

185) paragrahvi 106 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Auto või mootorratta juhtimisõigus antakse ning esmane juhiluba väljastatakse käesoleva seaduse § 107 sätestatud tingimustel isikule, kellel:

- 1) varem ei ole olnud auto või mootorratta juhtimisõigust;
- 2) on mopeedi, mootorratta või T-kategooria juhtimisõigus ja kes soovib omandada lisaks auto juhtimisõigust või
- 3) on mopeedi, auto või T-kategooria juhtimisõigus ja kes soovib omandada lisaks mootorratta juhtimisõigust.“;

186) paragrahvi 106 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikul ei tohi olla:

- 1) kehtivat karistust käesoleva seaduse §-s 201, 223, 224, 226, § 227 lõigetes 2–4, §-s 234, 236 või 237 sätestatud väärteo eest või
- 2) kehtivat karistust karistusseadustiku 23. peatükis sätestatud liiklussüüteo eest.“;

187) paragrahvi 106 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

188) paragrahvi 106 lõiked 4–6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui esmase juhiloa omaja on läbinud lõppastme koolituse ja tal ei ole liiklusnõuete rikkumise eest kehtivat karistust, väljastatakse talle juhiluba ilma eksamite sooritamiseta.

(5) Kui esmase juhiloa omajal on liiklusnõuete rikkumise eest kehtiv karistus, väljastatakse talle juhiluba pärast lõppastme koolituse läbimist ja liiklusteooriaeksami edukat sooritamist.

(6) Kui esmase juhiloa omajal on mootorsõiduki juhtimisõigus karistuseks ära võetud, kaotab tema mootorsõiduki juhtimisõigus ja talle väljastatud esmane juhiluba kehtivuse. Kui isikule on antud mõne mootorsõiduki kategooria juhtimisõigus enne esmase juhiloa esmakordset väljastamist, siis nende mootorsõidukite kategooriate juhtimisõigus kehtetuks ei muutu. Mootorsõiduki juhtimisõigust ja uut esmast juhiluba võib isik taotleda ainult pärast järelkoolituse läbimist ning liiklusteooria- ja sõidueksami edukat sooritamist.“;

189) paragrahvi 108 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhiloa omamise aja hulka ei arvestata B-kategooria mootorsõiduki esmase juhiloa ja piiratud juhtimisõiguse omamise aega.“;

190) paragrahvi 108 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kui C-, D-, või D1-kategooria mootorsõiduki või CE-, DE- või D1E-kategooria autorongi juhtimisõigus antakse isikule käesoleva seaduse § 104 lõigete 3–4 alusel kas koos B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõiguse andmisega või juhul, kui isikul on juba B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigus, siis ei kohaldata juhtimisõiguse andmisele käesoleva paragrahvi lõikeid 1–3. Kui autoveoseadusest tulenevalt on vajalik ametikoolituse kursuse läbimine, võib isik selle koolituse lõpueksami sooritamise järel koos B-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigusega või selle olemasolu korral kohe taotleda C- ja D-kategooria mootorsõiduki, D1- ja D1E-alamkategooria ning DE-, CE-kategooria autorongi juhtimisõigust.“;

191) paragrahvi 109 lõike 2 punktid 1 ja 2 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„1) juhendajal peab olema olnud vastava kategooria mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhiluba, ning AM-kategooria mootorsõidukijuhi juhendamisel vähemalt A-kategooria, A1- või A2-alamkategooria mootorsõiduki juhiluba, vähemalt viis aastat. Juhiloa omamise aja hulka arvestatakse esmase juhiloa omamise aeg;

2) tal ei ole kehtivat karistust mootorsõiduki joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis juhtimise, õppesõidu läbiviimise või juhendamise eest, kehtivat karistust, mille eest juhtimisõigus on ära võetud ega rohkem kui ühte kehtivat karistust liiklusnõuete sellise rikkumise eest, mille eest käesolev seadus näeb ette mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmise;“;

192) paragrahvi 109 lõiget 2¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud mootorsõidukijuhi õpetaja ja lõikes 2 nimetatud juhendaja ei tohi õppesõidu või sõidupraktika läbiviimise ajal olla joobeseisundis, alkoholi piirmäära ületavas seisundis või liiklusohtlikus terviseseisundis. Käesolevas lõikes nimetatud joobeseisund või käesoleva seaduse § 69 lõikes 3 nimetatud piirmäära ületamine tuvastatakse korrakaitseaduses sätestatud korras ja liiklusohtlik terviseseisund käesoleva seaduse §-s 70 sätestatud korras.“;

193) paragrahvi 109 lõiked 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Juhendajaks võib olla ka mootorsõidukijuhi õpetamise õigust omav isik.

(3¹) Juhendajal peab olema juhendamise õigus. Maanteeamet annab käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 1 ja 2 nimetatud nõuetele vastavale isikule juhendamise õiguse 12 kuuks. Juhendamise õigus antakse kümne tööpäeva jooksul asjaomase taotluse esitamisest arvates.

(4) Juhendamise õigust ei anta esmase juhiloa omajale.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud sõiduõppiija on noorem kui 18-aastane, võib juhendajaks olla tema seaduslik esindaja või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isik.“;

194) paragrahvi 109 lõiked 7 ja 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Maanteeamet tunnistas juhendamise õiguse kehtetuks, kui selle andmise alus on ära langenud, see on saadud pettuse teel või selle taotlemisel on esitatud võltsitud või valeandmeid.

(8) Mootorsõidukijuhi juhendamise õiguse andmise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.“;

195) paragrahv 116 tunnistatakse kehtetuks;

196) paragrahvi 118 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) omama kehtivat õpetatava kategooria mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhiluba, välja arvatud AM-kategooria mootorsõiduki juhi õpetaja, kellel peab olema A-kategooria, A1- või A2-alamkategooria mootorsõiduki juhiluba vähemalt kolm aastat;“;

197) paragrahvi 118 lõike 1 punktid 5 ja 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) ei tohi olla kehtivat karistust mootorsõiduki joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis juhtimise, õppesõidu läbiviimise või juhendamise eest, kehtivat karistust, mille eest juhtimisõigus on ära võetud ega rohkem kui ühte kehtivat karistust liiklusnõuete sellise rikkumise eest, mille eest käesolev seadus näeb ette mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmise; 6) ei tohi olla kehtivat karistust tahtlikult sooritatud kuriteo eest.“;

198) paragrahvi 118 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud juhiloa omamise aja hulka arvestatakse esmase juhiloa omamise aeg. Mootorsõidukijuhi õpetamise õigust ei anta esmase juhiloa omajale.“;

199) paragrahvi 118 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

200) paragrahvi 118 täiendatakse lõigetega 4¹–4³ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Isik peab enne esmakordselt mootorsõidukijuhi õpetamise õiguse taotlemist läbima õpetajakoolituse.

(4²) Mootorsõidukijuhi õpetaja peab läbima õpetaja täienduskoolituse:
1) viie aasta jooksul enne mootorsõidukijuhi õpetamise õiguse kehtivusaja lõppemist või
2) õpetamise õiguse taotlemisel, kui õpetajakoolitusest või viimasest õpetaja täienduskoolitusest on möödunud rohkem kui viis aastat.

(4³) Mootorsõidukijuhi õpetajakoolitusel või täienduskoolitusel osaleja võib õpetajakoolituse või täienduskoolituse õppepraktika eesmärgil läbi viia liiklusteooria- ning sõidutunde mootorsõidukijuhi õpetaja juhendamisel.“;

201) paragrahvi 118 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooni, õpetajakoolituse ja täienduskoolituse nõuded ning õpetaja ettevalmistamise ja täienduskoolituse korralduse nõuded kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

202) paragrahv 120 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 120. Mootorsõidukijuhi õpetamise õigus

(1) Mootorsõidukijuhi õpetamise õiguse annab Maanteeamet viieks aastaks isikule, kes taotleb õpetamise õigust ja vastab käesoleva seaduse §-s 118 sätestatud nõuetele.

(2) Mootorsõidukijuhi õpetamise õigus tunnistatakse kehtetuks, kui:

1) käesoleva seaduse § 126 alusel on juhtimisõigus tunnistatud kehtetuks;

2) õpetamise õigus on saadud pettuse teel;

3) mootorsõidukijuhi õpetaja ei vasta käesoleva seaduse § 118 lõike 1 punktis 5 või 6 sätestatud nõudele;

4) õpetamise õiguse taotlemisel on esitatud võltsitud või valeandmeid.

(3) Mootorsõidukijuhi õpetamise õiguse taotlemise, andmise ja kehtetuks tunnistamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Mootorsõidukijuhi õpetamise õiguse andmise taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.“;

203) paragrahv 121 tunnistatakse kehtetuks;

204) paragrahvi 122 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) AM- ja B-kategooria ning B1-alamkategooria mootorsõidukijuhi eksamineerimiseks omama B-kategooria juhiluba vähemalt viis aastat;“;

205) paragrahvi 122 lõiget 1 täiendatakse punktidega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„3¹) A-, C-, D-, BE-, CE-, DE-kategooriate ja A1-, A2-, C1-, C1E-, D1-, D1E-alamkategooriate mootorsõidukijuhtide eksamineerimiseks omama asjaomase kategooria mootorsõiduki või autorongi juhiluba ja olema töötanud B-kategooria mootorsõidukijuhi eksamineerijana vähemalt kolm aastat;

3²) T-kategooria mootorsõidukijuhi eksamineerimiseks omama T- või CE-kategooria mootorsõiduki juhiluba ja olema töötanud B-kategooria mootorsõidukijuhi eksamineerijana vähemalt kolm aastat;“;

206) paragrahvi 122 lõike 1 punktid 4 ja 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) ei tohi olla kehtivat karistust mootorsõiduki joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis juhtimise, õppesõidu läbiviimise või juhendamise eest, kehtivat karistust, mille eest juhtimisõigus on ära võetud ega rohkem kui ühte kehtivat karistust liiklusnõuete sellise rikkumise eest, mille eest käesolev seadus näeb ette mootorsõiduki juhtimisõiguse äravõtmise; 5) ei tohi olla kehtivat karistust tahtlikult sooritatud kuriteo eest.“;

207) paragrahvi 122 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) A-, C-, D-, T-, BE-, CE-, DE-kategooriate ja A1-, A2-, C1-, C1E-, D1-, D1E-alamkategooriate eksamineerijalt ei nõuta B-kategooria autojuhi eksamineerijana töötamise kolmeaastast kogemust, kui ta omab asjaomase kategooria mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhiluba vähemalt viis aastat koos B-kategooria juhiloaga või tõendab teoreetiliste

teadmiste ja praktilise sõiduuskuse olemasolu kõrgemal tasemel, kui see on vajalik juhiloa saamiseks.“;

208) paragrahvi 122 lõike 3 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) eksamineerija ei vasta käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 4 või 5 nimetatud nõudele.“;

209) paragrahv 123 tunnistatakse kehtetuks;

210) paragrahvi 124 lõiget 3 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) mootorsõidukijuhi tervise seisund ei vasta käesoleva seaduse § 101 lõike 10 alusel kehtestatud tervisenõuetele.“;

211) paragrahvi 124 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

212) paragrahvi 124 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel peatub mootorsõiduki juhtimisõigus juhiloa või tervisetõendi kehtivuse lõpupäevale või järgmise tervisekontrolli läbimise tähtpäevale järgneval päeval. Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 sätestatud juhul peatub mootorsõiduki juhtimisõigus tervisekontrolli teostaja otsuse tegemisest alates.“;

213) paragrahvi 124 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks;

214) paragrahvi 126 lõiget 4 täiendatakse pärast tekstiosa „olevale elukoha aadressile“ tekstiosaga „või elektrooniliselt.“;

215) paragrahvi 126 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Juhtimisõiguse kehtetuks tunnistamise otsus toimetatakse isikule kätte või avaldatakse Ametlikes Teadaannetes käesoleva seaduse § 124 lõike 8 kohaselt.“;

216) paragrahvi 128 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Ettekirjutus toimetatakse isikule kätte või avaldatakse Ametlikes Teadaannetes käesoleva seaduse § 124 lõike 8 kohaselt.“;

217) paragrahvi 130 lõike 10 kolmas lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesolev lõige kohaldub ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 561/2006 alusel töötavale juhile.“;

218) paragrahvi 131 lõikes 5 asendatakse tekstiosa „2007/230/EL“ tekstiosaga „2007/230/EÜ“;

219) paragrahvid 139 ja 139¹ tunnistatakse kehtetuks;

220) seadust täiendatakse §-ga 139² järgmises sõnastuses:

„§ 139². Mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeajale ning sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõuete rikkumise liigitamine

(1) Mootorsõidukijuhi sõidu- ja puhkeajale ning sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõuete mittetäitmisel liigitatakse rikkumine lähtuvalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/22/EÜ, mis käsitleb nõukogu määruste (EMÜ) nr 3820/85 ja (EMÜ) nr 3821/85 rakendamise miinimumtingimusi seoses autovedudega seotud sotsiaalõigusnormidega ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 88/599/EMÜ (ELT L 102, 11.04.2006, lk 35–44) lisale 3 väikeseks, raskeks, väga raskeks või kõige raskemaks.

(2) Mootorsõidukijuhi tööajale ja selle arvestamisele kehtestatud nõuete mittetäitmisel liigitatakse rikkumine lähtuvalt Komisjoni määruse (EL) 2016/403 lisa 1 punktile 3 raskeks, väga raskeks või kõige raskemaks.“;

221) paragrahvi 143 lõige 8 tunnistatakse kehtetuks;

222) paragrahvi 149 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Üsikkorras võib jalgratturit ja pisimopeedijuhti koolitada seaduslik esindaja või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isik.“;

223) paragrahvi 151⁴ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Robotliikuriga tohib sõiduteed ületada kohtades, mis on lubatud sõidutee ületamiseks jalakäijale. Robotliikuriga sõiduteed ületades ei ole robotliikuril sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui robotliikur ületab ülekäigurajal või ülekäigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab. Ülekäigurajal või ülekäigukohal sõiduteed ületades ei tohi robotliikuriga ohustada sõiduteed ületavat jalakäijat, jalgratturit ega tasakaaluliikuri juhti.“;

224) paragrahvi 153 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 kehtestatud nõuete kohaselt võib sõita või parkida ka maastikusõiduki haakes oleva haagisega.“;

225) paragrahvi 158 lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Maastikusõiduki maastikuhaagist ei registreerita.“;

226) paragrahvi 158 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Registreerimise taotluse peab esitama maastikusõiduki omanik. Kui taotluse esitab § 191 lõikes 1 nimetatud halduslepingu alusel registreerimiseelset tehnonõuetele vastavuse kontrolli tegev isik, siis eeldatakse omaniku esindusõiguse olemasolu.“;

227) paragrahvi 158 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Maastikusõiduk tuleb liiklusregistris registreerida enne selle Eestis kasutusele võtmist.“;

228) paragrahvi 159 lõiget 1 täiendatakse punktidega 4–6 järgmises sõnastuses:

- „4) maastikusõiduk on kuulutatud tagaotsitavaks;
- 5) maastikusõiduk on muudel põhjustel liiklemis- või keskkonnaohtlik;
- 6) muudel õigusaktides nimetatud juhtudel.“;

229) paragrahvi 159 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „viie tööpäeva“, tekstiosaga „10 päeva“;

230) paragrahvi 159 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Maanteeametil on vajadusel, eelkõige juhul, kui muutuvad maastikusõiduki andmed või neid on vajalik täpsustada või kui sõidukil puudub nõuetekohane identifitseerimisnumber, õigus enne registriandmete muutmist nõuda maastikusõiduki esitamist kontrollimiseks.“;

231) paragrahvi 161 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud kohustus ei laiene päästetöödel osalevale päästeteenistujale ega päästetöödele kaasatud isikule.“;

232) paragrahvi 161 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

233) seadust täiendatakse §-ga 161¹ järgmises sõnastuses:

„§ 161¹. Sõitja kohustused

(1) Sõitja ei tohi sõidu ajal juhi tähelepanu maastikusõiduki juhtimiselt kõrvale tõmmata.

(2) Maastikusõidukiga sõitmisel peab sõitja, välja arvatud käesoleva seaduse § 161 lõikes 1¹ nimetatud isik, kandma kinnirihmatud motokiivrit.“;

234) paragrahvi 162 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Maastikusõidukijuht peab andma suunamärguannet käesoleva seaduse § 39 lõikes 1 või 2 sätestatu kohaselt.“;

235) paragrahvi 164 lõikes 1 asendatakse sõnad „peatada sõiduki“ tekstiosaga „sõiduki seisma jätta“;

236) paragrahv 166 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 166. Liikumispuudega ja pimedate inimeste liiklemise ja neid transportivate sõidukite parkimise korraldamine

Liikumispuudega ja pimedate inimeste liiklemist ja neid transportivate sõidukite parkimist ning liikumispuudega inimeste juhitavate sõidukite parkimist korraldab kohalik omavalitsus.“;

237) paragrahvi 167 pealkirjas ja lõigetes 1, 2 ning 4 asendatakse sõna „teenindava“ sõnaga „transportiva“;

238) paragrahvi 167 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Liikumispuudega või pimedat inimest liiklemise tagamiseks annab Sotsiaalkindlustusamet talle liikumispuudega või pimedat inimest transportiva sõiduki parkimisõiguse, mille tõendamiseks kasutatakse liikumispuudega ja pimedat inimest transportiva sõiduki esiklaasile või armatuurlauale paigutatud parkimiskaarti.“;

239) paragrahvi 167 lõigetes 1 ja 2 asendatakse number „4“ numbriga „3“;

240) paragrahvi 167 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Liikumispuudega või pimedat inimest transportiva sõiduki parkimiskaardi väljaandmise ja kehtetuks tunnistamise tingimused ja korra ning parkimiskaardile kantavate andmete loetelu ja parkimiskaardi vormi kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

241) paragrahv 167 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

242) paragrahvi 169 lõikes 4 asendatakse sõna „politseile“ sõnaga „häirekeskusele“;

243) paragrahvi 169 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt

„(5) Liiklusõnnetusest tuleb häirekeskusele teatada, kui on täitmata käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tingimused või liiklusõnnetus toimus suurulukile otsasõidu tagajärjel.“;

244) paragrahvi 171 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) liiklusõnnetuste ekspertkomisjon.“;

245) paragrahvi 171 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Liiklusõnnetuse registreerimise, arvestuse ja asjaolude väljaselgitamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

246) paragrahvi 171¹ lõiget 6 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Liiklusõnnetuste ekspertkomisjon esitab juhtumi kohta koostatud arvamuse ning lisaks andmed tee, sõidukite ja osaliste kohta.“;

247) paragrahvi 171¹ täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Tervise infosüsteemi volitatud töötaja edastab liiklusõnnetuste andmekogusse info liiklusõnnetuses osalenud isiku vigastada saamise kohta ja selle kohta kas saadud vigastus oli raske.“;

248) paragrahvi 171¹ lõikes 7 asendatakse tekstiosa „lõikes 6“ tekstiosaga „lõigetes 6 ja 6¹“;

249) paragrahvi 173 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Liiklusregister on Vabariigi Valitsuse asutatud andmekogu, mille eesmärk on pidada arvestust mootorsõidukite, haagiste, maastikusõidukite, väikelaevade, alla 12-meetrise kogupikkusega laevade ja jettide, juhilubade, juhtimisõiguse ja muude juhtimisõigust tõendavate dokumentide, digitaalse sõidumeeriku kaartide, juhtide ametikoolituse,

registerpantide, Maanteeameti väljastatud erilubade ning nende alusel toimuvate erivedude üle.“;

250) paragrahvi 174 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) juhtimisõiguse, juhilubade ja muude juhtimisõigust tõendavate dokumentide andmebaasist;“;

251) paragrahvi 174 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) Maanteeameti väljastatud erilubade ja nende alusel toimuvate erivedude andmebaasist.“;

252) paragrahvi 174 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Sõidukite andmebaasis peetakse arvestust Eestis registreeritud mootorsõidukite, haagiste ja maastikusõidukite ning nende omanike, vastutavate kasutajate ja kasutajate, teisaldatavate registreerimismärkide andmete, sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli andmete, sõidukite kasutamisele ja käsutamisele seatud piirangute ning registerpantide üle.“;

253) paragrahvi 174 lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Väikelaevade, alla 12-meetrise kogupikkusega laevade ja jettide andmebaasis peetakse arvestust meresõiduohutuse seaduse nõuetele vastavate Eestis registreeritud väikelaevade, alla 12-meetrise kogupikkusega laevade ja jettide, nende omanike, vastutavate kasutajate ja kasutajate ning kasutamisele ja käsutamisele seatud piirangute üle ning registerpantide üle.

(4) Juhtimisõiguse, juhilubade ja muude juhtimisõigust tõendavate dokumentide andmebaasis peetakse arvestust juhtimisõiguse andmise, peatamise, äravõtmise, kehtetuks tunnistamise ja taastamise, samuti Eestis väljaantud juhilubade ja muude juhtimisõigust tõendavate dokumentide üle.“;

254) paragrahvi 174 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Maanteeameti väljastatud erilubade ja nende alusel toimuvate erivedude andmebaasis peetakse arvestust erilubade andmise ja kehtetuks tunnistamise, lubatud veeteede ja veeteede kasutamise ning eritasude üle.“;

255) paragrahvi 175 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) mootorsõiduki ja selle haagise, maastikusõiduki, väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jети omanik või tema esindaja;“;

256) paragrahvi 175 lõike 1 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) mootorsõiduki ja selle haagise, maastikusõiduki, väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jети tehnonõuetele vastavuse kontrollija;“;

257) paragrahvi 175 lõiget 1 täiendatakse punktiga 14¹ järgmises sõnastuses:

„14¹) eriloa taotleja ja erivedu teostav isik või tema esindaja;“;

258) paragrahvi 177 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Liiklusregistrisse tehakse kanne registerpandi kohta liiklusregistrisse mootorsõiduki ja selle haagise, maastikusõiduki, väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jeti omanikuna kantud isiku kirjaliku taotluse alusel, millele on lisatud kirjalik kokkulepe registerpandi seadmise kohta.“;

259) paragrahvi 184 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Liiklusregistri kande aluseks olevad dokumendid ei ole avalik teave.“;

260) paragrahvi 184 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Mootorsõidukite, haagiste, maastikusõidukite, väikelaevade, alla 12-meetrise kogupikkusega laevade ja jettide kohta liiklusregistrisse kantud registerpandi andmed on avalikud. Registerpandi andmetega tutvumiseks piisab mootorsõiduki, haagise, maastikusõiduki, väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva või jeti registreerimisnumbri või liiklusregistrisse omanikuna sisse kantud isiku nime teadmisest. Keegi ei või end vabandada liiklusregistrisse registerpandi kohta kantud andmete mitteteadmisega.“;

261) paragrahvi 187 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „abil“ sõnadega „üheselt mõistetavalt“;

262) paragrahvi 187 lõike 5 viimane lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Liikumispuudega või pimedat inimest tarnsportiva sõiduki parkimiskaardi paigaldamine toimub vastavalt käesoleva seaduse § 68 lõikes 2 sätestatule.“;

263) paragrahvi 188 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Viivistasu otsus koostatakse kolmes eksemplaris, millest üks eksemplar jääb parkimisjärelvalvet teostavale ametiisikule, teine antakse mootorsõiduki juhile või selle haagise kasutajale või kinnitatakse mootorsõiduki või selle haagise külge nähtavale kohale ilmastikukindlas ümbrises, ning kolmas toimetatakse viie päeva jooksul mootorsõiduki või selle haagise omanikule või vastutavale kasutajale elektrooniliselt, või kohaldatakse maksukorralduse seaduse §-s 53¹ sätestatut pärast seda, kui viivistasu ei ole laekunud mootorsõiduki juhile või selle haagise kasutajale esitatud või mootorsõiduki või selle haagise külge kinnitatud viivistasu otsuses märgitud tähtjaks.“;

264) paragrahvi 188 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Elektrooniliselt viivistasu otsuse kättetoimetamisel edastatakse viivistasu otsus ametlikule elektronposti aadressile @eesti.ee või elektronposti aadressile, mille on käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud füüsiline isik teatanud rahvastikuregistrile ja juriidiline isik registrile või avaldanud juriidilise isiku kodulehel. Kui viivistasu aadressaat ei kinnita elektrooniliselt edastatud viivistasu kättesaamist viie päeva jooksul saatmisest arvates või ei ole teada tema elektronposti aadress, kohaldatakse viivistasu otsuse kättetoimetamisele maksukorralduse seaduse §-s 53¹ sätestatut pärast seda, kui viivistasu ei ole laekunud mootorsõiduki juhile või selle haagise kasutajale esitatud või mootorsõiduki või selle haagise külge kinnitatud viivistasu otsuses märgitud tähtjaks.“

(3²) Kui viivistasu otsust ei ole võimalik käesoleva paragrahvi lõigetes 3 või 3¹ toodu kohaselt kätte toimetada, kohaldatakse viivistasu otsuse kättetoimetamisele maksukorralduse seaduse §-s 55 sätestatud.“;

265) paragrahvi 190 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Avalikult kasutatava tee omanikul on õigus paigutada ümber sõidukeid, mis on pargitud riigiteel või kohalikul teel keelatud kohas või pargitud selliselt, et see takistab teehooldust ja võib põhjustada häireid elutähtsa teenuse tagamisel. Sõidukid paigutatakse ümber valvega hoiukohta käesoleva seaduse §-s 92 ettenähtud korras või, üksnes sõiduki omaniku või vastutava kasutaja nõusolekul, lähimasse ohutusse kohta.“;

266) paragrahvi 190 lõiget 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Erandolukorras tingitud parkimiskorralduse muutmisel fikseerib parkimist korraldav ametnik seni õiguspäraselt pargitud sõidukid ning need paigutatakse ümber valvega hoiukohta käesoleva seaduse §-s 92 ettenähtud korras või, üksnes sõiduki omaniku või vastutava kasutaja nõusolekul, lähimasse ohutusse kohta. Politseiametnik võib erandkorras omaniku või vastutava kasutaja nõusolekuta sõiduki ümber paigutada lähimasse ohutusse kohta, kui see on vajalik lähtuvalt politsei kiirest tegutsemisvajadusest.“;

267) paragrahvid 190¹¹ ja 190¹² tunnistatakse kehtetuks;

268) paragrahvi 191 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Valdkonna eest vastutav minister võib volitada Maanteeametit sõlmima Euroopa Liidu liikmesriigi pädeva asutusega koostöölepingut liiklusregistris registreeritud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli tunnustamiseks. Maanteeamet võib sõlmida koostöölepingu, kui asjaomases liikmesriigis on tehnonõuetele vastavust kontrollivale isikule ja tehnonõuetele vastavuse kontrollile sätestatud vähemalt samaväärsed nõuded, kui käesolevas seaduses ja selle aluse kehtestatud õigusaktides.“;

269) paragrahvi 191 lõike 2 teises lauses asendatakse sõnad „avaliku konkursi“ sõnaga „riigihanke“;

270) seaduse 14. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„14. peatükk
JÄRELEVALVE“;**

271) seaduse 14. peatükki täiendatakse 1. jaoga järgmises sõnastuses:

„1. jagu Riiklik ja haldusjärelevalve

§ 192¹. Riikliku järelevalve teostamine

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides, asjaomases Euroopa Liidu määruses ning välislepingus sätestatud nõuete täitmise üle teostavad riiklikku järelevalvet:

- 1) Maanteeamet;
- 2) Politsei- ja Piirivalveamet ning abipolitseinik;
- 3) Haridus- ja Teadusministeerium;
- 4) Maksu- ja Tolliamet;
- 5) Tööinspeksioon;
- 6) valla- ja linnavalitsus.

(2) Maanteeamet teostab riiklikku järelevalvet:

- 1) reguleerija koolituse nõuete täitmise üle;
- 2) avalikult kasutatavate jääteede nõuete täitmise üle;
- 3) mootorsõiduki või maastikusõiduki heitmete saasteainesisalduse või müra vähendamise seadme või süsteemi nõuete üle;
- 4) tüübikinnitusele vastavuse nõuete täitmise üle;
- 5) määratud tehnilise teenistuse ja tüübikinnitusega seonduvate toimingute tegemiseks vajaliku tehnilise ekspertiisi ja katsetuse korraldamise nõuete täitmise üle;
- 6) teisaldatava registreerimismärgi kasutamise nõuete üle;
- 7) alarmsõidukijuhi koolituse nõuete üle;
- 8) mootorsõidukijuhi koolituse nõuete täitmise üle;
- 9) mootorsõidukijuhi õpetajale sätestatud nõuete täitmise üle;
- 10) sõidumeeriku paigaldamise, remondi ja kontrolli nõuete täitmise üle;
- 11) teekasutustasu tasumise nõuete täitmise üle.

(3) Politsei- ja Piirivalveamet teostab:

- 1) riiklikku järelevalvet mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja nõuete, sõidumeeriku, salvestuslehtede ja sõidumeeriku kaardi kasutamise ning andmete säilitamise üle teel;
- 2) riiklikku järelevalvet teekasutustasu tasumise nõuete täitmise üle;
- 3) liiklusjärelevalvet vastavalt käesoleva seaduse 14. peatüki 2. jaole liiklusjärelevalve korras.

(4) Abipolitseinik teostab liiklusjärelevalvet vastavalt käesoleva seaduse 14. peatüki 2. jaole liiklusjärelevalve korras.

(5) Haridus- ja Teadusministeerium teostab riiklikku järelevalvet mootorsõidukijuhi ja mootorsõidukijuhi õpetaja koolituse nõuete täitmise üle.

(6) Maksu- ja Tolliamet teostab riiklikku järelevalvet teekasutustasu tasumise nõuete täitmise üle.

(7) Tööinspeksioon teostab riiklikku järelevalvet mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja nõuete, sõidumeeriku, salvestuslehtede ja sõidumeeriku kaardi kasutamise ning andmete säilitamise ja juhi tasustamise nõuete täitmise üle ettevõtja juures.

(8) Valla- ja linnavalitsus teostavad järelevalvet vastavalt käesoleva seaduse 14. peatüki 2. jaole liiklusjärelevalve korras.

(9) Mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja riikliku järelevalve korralduslikud nõuded kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

§ 192². Haldusjärelevalve teostamine

(1) Maanteeamet teostab haldusjärelevalvet:

- 1) mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostaja ning tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbiviimise ja selle kvaliteedi nõuetele vastavuse üle;
- 2) eksamineerija koolituse nõuete täitmise üle.

(2) Kaitsevägi teostab haldusjärelevalvet Kaitseväe ja Kaitseliidu sõidukite registrisse kantud sõiduki:

- 1) tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja selle nõuetekohase läbiviimise ja kvaliteedi üle;
- 2) tüübikinnituse vastavuse üle.

(3) Terviseamet teostab haldusjärelevalvet mootorsõiduki ja trammi juhtimisõiguse taotleja ning mootorsõidukijuhi ja trammijuhi tervisekontrolli teostamise nõuete täitmise üle.

(4) Haridus- ja Teadusministeerium teostab haldusjärelevalvet mootorsõidukijuhi ja mootorsõidukijuhi õpetaja koolituse nõuete täitmise üle.

§ 192³. Riikliku järelevalve erimeetmed

(1) Maanteeamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet võib töö-, sõidu- ja puhkeaja nõuete, sõidumeeriku, salvestuslehtede ja sõidumeeriku kaardi kasutamise ning andmete säilitamise nõuete täitmise üle ja teekasutustasu tasumise nõuete täitmise üle riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 32, 45, 49 ja 50 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(3) Haridus- ja Teadusministeerium võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 32, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(4) Maksu- ja Tolliamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 32 ja 45 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(5) Tööinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 49 ja 50 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

§ 192⁴. Tüübikinnitusele vastavuse ja määratud tehnilise teenistuse riikliku järelevalve erisused

(1) Korrakaitseorganil on õigus suunata vabalt valitud tooteid täiendavasse kontrolli.

(2) Korrakaitseorganil on õigus määratud tehnilise teenistuse üle riikliku järelevalve teostamisel vaadata üle tehnilise teenistuse määramisele eelnenud vastavushindamise aruanne.

(3) Tüübikinnitusele vastavuse riikliku järelevalve eest tasutakse riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras.

§ 192⁵. Töö-, sõidu- ja puhkeaja nõuete, sõidumeeriku ning kaardi kasutamise ja andmete säilitamise riikliku järelevalve erisused

Teel tuvastatud mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja nõuete, sõidumeeriku, salvestuslehtede või sõidumeeriku kaardi kasutamise ja andmete säilitamise nõuete rikkumise järelkontrolli võib korrakaitseorgan teha mootorsõidukit kasutava ettevõtja juures.

§ 192⁶. Teekasutustasu nõuete riikliku järelevalve erisused

(1) Korrakaitseorgan suunab lähimasse teekasutustasu müügipunkti üle välispiiri Eestisse sisenenud teekasutustasu kohustusega veoauto, kui selle eest ei ole teekasutustasu tasutud.

(2) Kui avalikult kasutatavat teed kasutav teekasutustasu kohustusega veoauto ja selle haagise eest ei ole teekasutustasu tasutud, on korrakaitseorganil õigus juht juhtimiselt kõrvaldada käesoleva seaduse §-s 91 sätestatud alusel ja korras kuni teekasutustasu tasumiseni.

§ 192⁷. Kontrolltehing

Korrakaitseorganil on õigus teha kontrolltehing, kui käesoleva seaduse §-des 192³ ja 192⁴ sätestatud erimeetmetega ei ole võimalik või on oluliselt raskendatud käesoleva seaduse nõuete täitmise üle järelevalve teostamine, kuid see on vajalik korrarikkumise väljaselgitamiseks. Kontrolltehtingu tegemise otsustab korrakaitseorgani peadirektor või tema volitatud ametiisik. Kontrolltehing viiakse läbi toote nõuetele vastavuse seaduse § 54 lõigetes 4–7 sätestatud tingimustel ja korras.

§ 192⁸. Ettekirjutuse tegemise erisused ja sunniraha määr

(1) Korrakaitseorganil on õigus teha oma pädevuse piires ettekirjutus käesolevas seaduses, selle alusel kehtestatud õigusaktis, asjaomases Euroopa Liidu määruses või välislepingus sätestatud nõude rikkumise vältimiseks, tegevuse nõudega kooskõlla viimiseks või kohustuse täitmiseks ning riikliku järelevalve teostamise takistamise lõpetamiseks, määrates ettekirjutuse täitmiseks mõistliku tähtaja.

(2) Kui määratud tehniline teenistus või selle tehniline ekspertiis või katsetus ei vasta kehtestatud nõuetele, on korrakaitseorganil õigus kuni ettekirjutuse täitmiseni mitte arvestada määratud tehnilise teenistuse tüübikinnitusega seonduvate toimingute tegemiseks vajaliku tehnilise ekspertiisi ja katsetuse tulemusi.

(3) Kui reguleerija, alarmsõidukijuhi, mootorsõidukijuhi või mootorsõiduki õpetaja koolitus ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktis sätestatud nõuetele, on korrakaitseorganil õigus kuni ettekirjutuse täitmiseni peatada koolitaja koolitustegevus ja keelata uute õpperühmade registreerimine.

(4) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib korrakaitseorgan oma pädevuse piires rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Kohustuse täitmisele sundimiseks on sunniraha ülemmäär füüsilisele isikule 6400 eurot ja juriidilisele isikule 32 000 eurot.

(5) Mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- ja puhkeaja, sõidumeeriku, salvestuslehtede või sõidumeeriku kaardi kasutamise või andmete säilitamise või juhi tasustamise nõuete rikkumise korral veoettevõtjale või temaga seotud isikule tehtud ettekirjutus kantakse majandustegevuse registrisse majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud korras.“;

272) seaduse 14. peatükki täiendatakse enne § 193 uue jaotusüksusega järgmises sõnastuses:

**„2. jagu
Liiklusjärelvalve“;**

273) paragrahvi 193 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Liiklusjärelvalvet teostavad politseiametnikud, abipolitseinikud ja muud ametiisikud nendele seadusega antud pädevuse piires ning valla- või linnavalitsus peatumise ja parkimise ning liikumispuudega või pimedat inimest transportiva sõiduki parkimiskaardi kasutamise nõuete üle kohaliku omavalitsusüksuse territooriumil.“;

274) paragrahvi 199 lõikes 2 asendatakse sõna „püsipaigaldatud“ tekstiga „paigaldatud statsionaarsete või teisaldatavate“;

275) paragrahvi 199 lõiked 3–5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Automaatse liiklusjärelvalve süsteemi andmekogusse kantud andmetel on õiguslik tähendus.

(4) Automaatse liiklusjärelvalve süsteemi andmekogu vastutav töötaja on Maanteeamet.

(5) Automaatse liiklusjärelvalve süsteemi andmekogu pidamise põhimäärusekehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

276) paragrahvi 200 lõiget 7 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) kohas, kus liikluskorraldusvahend seda ei luba;“;

277) paragrahvi 200 lõike 8 esimene ja kolmas lause tunnistatakse kehtetuks;

278) paragrahvid 201–212 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 201. Mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimine nõuetele mittevastava juhtimisõigust tõendava dokumendiga, juhtimisõigusega isiku või juhtimiselt kõrvaldatud isiku poolt

(1) Mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimise eest nõuetele mittevastava juhtimisõigust tõendava dokumendiga või asjaomase kategooria mootorsõiduki või trammi juhtimisõigusega isiku poolt, kui juhtimisõigus on peatunud, – karistatakse rahatrahviga kuni 40 trahviühikut.

(2) Mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimise eest asjaomase kategooria mootorsõiduki või trammi juhtimisõigusega isiku poolt, välja arvatud, kui juhtimisõigus on peatunud, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga.

(3) Mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimise eest isiku poolt, kes on mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimiselt kõrvaldatud või kelle mootorsõiduki

või trammi juhtimisõigus on peatatud, kehtetuks tunnistatud või kellelt on mootorsõiduki või trammi juhtimisõigus ära võetud, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 202. Mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimine juhtimisõiguseta isiku või juhtimiselt kõrvaldatud isiku mootorsõidukit või trammi juhtima lubamise eest

(1) Asjaomase kategooria mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimisõiguseta isiku, kelle juhtimisõigus on peatunud, mootorsõidukit, maastikusõidukit või trammi juhtima lubamise eest mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 trahviühikut.

(2) Asjaomase kategooria mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimisõiguseta isiku, välja arvatud, kui juhtimisõigus on peatunud, mootorsõidukit, maastikusõidukit või trammi juhtima lubamise eest mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(3) Sama teo eest, kui mootorsõidukit, maastikusõidukit või trammi juhtima lubatud isik on mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi juhtimiselt kõrvaldatud või kelle mootorsõiduki või trammi juhtimisõigus on peatatud, kehtetuks tunnistatud või kellelt on mootorsõiduki või trammi juhtimisõigus ära võetud, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1, 2 või 3 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

§ 203. Registreerimata või ümberregistreerimata mootorsõiduki, haagise trammi või maastikusõiduki juhtimine

Kehtestatud korras registreerimata või ümberregistreerimata mootorsõiduki, haagise, trammi või maastikusõiduki juhtimise eest, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

§ 204. Registreerimata või ümberregistreerimata mootorsõidukit, haagist, trammi või maastikusõidukit juhtima lubamine

(1) Kehtestatud korras registreerimata või ümberregistreerimata mootorsõidukit, haagist, trammi või maastikusõidukit juhtima lubamise eest sõiduki või maastikusõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

§ 205. Riikliku registreerimismärgita mootorsõiduki, haagisevõi maastikusõiduki või sellele sõidukile või maastikusõidukile mittekuuluva riikliku registreerimismärgiga sõiduki või maastikusõiduki juhtimine

Riikliku registreerimismärgita mootorsõiduki, haagise või maastikusõiduki või sellele mootorsõidukile, haagisele või maastikusõidukile mittekuuluva riikliku registreerimismärgiga sõiduki või maastikusõiduki juhtimise eest, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 206. Mitteloetava riikliku registreerimismärgiga mootorsõiduki, haagise või maastikusõiduki juhtimine

Nõutavalt kauguselt mitteloetava riikliku registreerimismärgiga mootorsõiduki, haagise või maastikusõiduki juhtimise eest, – karistatakse rahatrahviga kuni kümme trahviühikut.

§ 207. Tehnonõuetele vastavuse kontrolli mitteläbinud mootorsõiduki, haagise või trammi juhtimine

(1) Tehnonõuetele vastavuse kontrolli mitteläbinud mootorsõiduki, haagise või trammi juhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui see pandi toime bussiga või üle 3500-kilogrammise täismassiga veoauto või haagisega, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 208. Tehnonõuetele vastavuse kontrolli mitteläbinud mootorsõidukit, haagist või trammi juhtima lubamine

(1) Tehnonõuetele vastavuse kontrolli mitteläbinud mootorsõidukit, haagist või trammi juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja, tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui see pandi toime bussi või üle 3500-kilogrammise täismassiga veoauto omaniku, valdaja, tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 6 400 eurot.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 209. Tehnilise rikkega mootorsõiduki, haagise või maastikusõiduki juhtimine

(1) Mootorsõiduki, haagise või maastikusõiduki juhtimise eest, millel on ohtlik tehniline rike või puudus või millel tehnilise rikke või puuduse tõttu ei ole omal jõul lubatud sõita, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Bussi või üle 3500 kilogrammise täismassiga veoauto või haagise juhtimise eest, millel on ohtlik tehniline rike või puudus või millel tehnilise rikke või puuduse tõttu ei ole omal jõul lubatud sõita, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 210. Tehnilise rikkega mootorsõidukit, haagist või maastikusõidukit juhtima lubamine

(1) Mootorsõidukit, haagist või maastikusõidukit, millel on ohtlik tehniline rike või puudus või millel tehnilise rikke või puuduse tõttu ei ole omal jõul lubatud sõita, juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Bussi või üle 3500 kilogrammise täismassiga veoautot või haagist, millel on ohtlik tehniline rike või puudus või millel tehnilise rikke või puuduse tõttu ei ole omal jõul lubatud sõita, juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(3) Lõikes 1 nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 6 400 eurot.

(4) Lõikes 2 nimetatud teo eest, kui selle pani toime juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 210¹. Teeliikluses lubatud suurima massi ületamine

(1) Sõiduki, autorongi või masinrongi teeliikluses lubatud suurima massi ületamise eest viie protsendi võrra või rohkem –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoauto, selle haagise või neist koostatud autorongiga teeliikluses lubatud suurima massi ületamise eest määral, mis veoauto nõuetest lähtuvalt liigitub käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(3) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoauto, selle haagise või neist koostatud autorongiga lubatud suurima massi ületamise eest määral, mis veoauto nõuetest lähtuvalt liigitub käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt väga raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(4) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoauto, selle haagise või neist koostatud autorongiga lubatud suurima massi ületamise eest määral, mis veoauto nõuetest lähtuvalt liigitub käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt kõige raskemaks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 210². Teeliikluses lubatud suurimat massi ületava sõiduki, autorongi või masinrongi juhtima lubamine

(1) Teeliikluses lubatud suurimat massi viie protsendi võrra või rohkem ületava sõiduki, autorongi või masinrongi juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoautot, selle haagist või neist koostatud autorongi juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui ületatakse teeliikluses lubatud suurimat massi määral, mis veoauto nõuetest lähtuvalt liigitub käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt raskeks rikkumiseks, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(3) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoautot, selle haagist või neist koostatud autorongi juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui ületatakse teeliikluses lubatud suurimat massi määral, mis veoauto nõuetest lähtuvalt liigitub käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt väga raskeks rikkumiseks, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(4) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoautot, selle haagist või neist koostatud autorongi juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui ületatakse teeliikluses lubatud suurimat massi määral, mis veoauto nõuetest lähtuvalt liigitub käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt kõige raskeks rikkumiseks, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(5) Lõigetes 1 ja 2 nimetatud teo eest, kui selle pannud toime juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 6 400 eurot.

(6) Lõikes 3 nimetatud teo eest, kui selle pannud toime juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

(7) Lõikes 4 nimetatud teo eest, kui selle pannud toime juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 210³. Teeliikluses lubatud suurima mõõtme ületamine

(1) Sõiduki, autorongi või masinrongi teeliikluses lubatud suurima mõõtme ületamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoauto, bussi, nende haagise või neist koostatud autorongiga lubatud suurima pikkuse või laiuse ületamine määral, mis käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt liigitub raskeks rikkumiseks, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(3) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoauto, bussi, nende haagise või neist koostatud autorongiga lubatud suurima pikkuse või laiuse ületamine määral, mis käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt liigitub väga raskeks rikkumiseks, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

§ 210⁴. Teeliikluses lubatud suurimat mõõdet ületava sõiduki, autorongi või masinrongi juhtima lubamine

(1) Teeliikluses lubatud suurimat mõõdet ületava sõiduki, autorongi või masinrongi juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoautot, bussi, nende haagist või neist koostatud autorongi juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui ületatakse lubatud suurimat pikkust või laiust määral, mis käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt liigitub raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(3) Üle 3500 kilogrammise täismassiga veoautot, bussi, nende haagist või neist koostatud autorongi juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui ületatakse lubatud suurimat pikkust või laiust määral, mis käesoleva seaduse § 80 lõike 2¹ kohaselt liigitub väga raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(4) Lõigetes 1 ja 2 nimetatud teo eest, kui selle pannud toime juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 6 400 eurot.

(5) Lõikes 3 nimetatud teo eest, kui selle pannud toime juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

§ 210⁵. Mootorsõiduki juhtimine kiiruspiiriku kasutamise nõudeid rikkudes

(1) Mootorsõiduki juhtimise eest, mille kiiruspiirik ei ole paigaldatud tunnustatud töökojas, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Mootorsõiduki juhtimise eest, mille kiiruspiirik ei vasta kehtestatud tehnonõuetele või ei ole töökorras, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(3) Mootorsõiduki juhtimise eest, millel puudub kohustuslik kiiruspiirik, mille kiiruspiirik võimaldab manipuleerida kiiruspiiriku tööd või kiiruspiiriku tööd häirida võimaldava seadme kasutamise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 210⁶. Mootorsõiduki juhtima lubamine kiiruspiiriku kasutamise nõudeid rikkudes

(1) Mootorsõidukit, mille kiiruspiirik ei ole paigaldatud tunnustatud töökojas, juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Mootorsõidukit, mille kiiruspiirik ei vasta kehtestatud tehnonõuetele või ei ole töökorras, juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(3) Mootorsõidukit, millel puudub kohustuslik kiiruspiirik, mille kiiruspiirik võimaldab manipuleerida kiiruspiiriku tööd või millel on kiiruspiiriku tööd häirida võimaldava seade,

juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(4) Lõikes 1 nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 6 400 eurot.

(5) Lõikes 2 nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

(6) Lõikes 3 nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 211. Mootorsõiduki juhtimine mootorsõidukijuhhi töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamise nõudeid rikkudes

(1) Mootorsõiduki juhtimise eest mootorsõidukijuhhi sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamise nõuet rikkudes, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 kohaselt liigitub väikeseks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(2) Mootorsõiduki juhtimise eest töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamise nõuet rikkudes, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(3) Mootorsõiduki juhtimise eest töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamise nõuet rikkudes, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub väga raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(4) Mootorsõiduki juhtimise eest töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamise nõuet rikkudes, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub kõige raskemaks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

§ 212. Mootorsõidukijuhhi töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamise nõuete rikkumine või sellisel juhul mootorsõiduki juhtima lubamine

(1) Mootorsõidukijuhhi sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõude rikkumise eest, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 kohaselt liigitub väikeseks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(2) Mootorsõidukijuhhi töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõude rikkumise eest, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(3) Mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõude rikkumise eest, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub väga raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(4) Mootorsõidukijuhi töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõude rikkumise eest, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub kõige raskemaks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(5) Mootorsõidukit juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui rikutakse sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõuet, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 kohaselt liigitub väikeseks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

(6) Mootorsõidukit juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui rikutakse töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõuet, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(7) Mootorsõidukit juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui rikutakse töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõuet, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub väga raskeks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(8) Mootorsõidukit juhtima lubamise eest sõiduki omaniku, valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt, kui rikutakse töö-, sõidu- või puhkeaja või sõidumeeriku kasutamisele kehtestatud nõuet, mis käesoleva seaduse § 139² lõike 1 või 2 kohaselt liigitub kõige raskemaks rikkumiseks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 5 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik –
karistatakse rahatrahviga kuni 3 200 eurot.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 või 6 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik –
karistatakse rahatrahviga kuni 6 400 eurot.

(11) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 7 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik –
karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 või 8 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik –
karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.“;

279) paragrahvid 213–215, 217–217², 243–250 ja 253 tunnistatakse kehtetuks;

280) paragrahvi 216 lõikes 2 asendatakse number „3200“ numbriga „32 000“;

281) paragrahvid 218–220 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 218. Omavoliliselt ümberehitatud mootorsõiduki, haagise või maastikusõiduki juhtimine

Omavoliliselt ümberehitatud mootorsõiduki, haagise või maastikusõiduki juhtimise eest, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.

§ 219. Keskkonnaohtliku mootorsõiduki või maastikusõiduki juhtimine

Mootorsõiduki või maastikusõiduki juhtimise eest, mille heitmete saasteainesisalduse või müra vähendamise seade või süsteem on eemaldatud, omavoliliselt muudetud või ei tööta – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

§ 220. Keskkonnaohtlikku mootorsõidukit või maastikusõidukit juhtima lubamine

(1) Mootorsõidukit või maastikusõidukit, mille heitmete saasteainesisalduse või müra vähendamise seade või süsteem on eemaldatud, omavoliliselt muudetud või ei tööta juhtima lubamise eest selle omaniku või valdaja või tehnonõuetele vastavuse või käitamise eest vastutava isiku poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.“;

282) seadust täiendatakse §-ga 220¹ järgmises sõnastuses:

„§ 220¹. Mootorsõiduki või maastikusõiduki keskkonnaohtlikuks muutmine

(1) Mootorsõiduki heitmete saasteainesisalduse või müra vähendamise seadme või süsteemi eemaldamise või omavolilise muutmise eest karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on pannud toime juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.“;

283) paragrahvi 224¹ pealkiri ja lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 224¹. Mootorsõidukijuhi õpetaja, mootorsõidukijuhi õpetajakoolitusel osaleva isiku või juhendaja poolt õppesõidu või sõidupraktika läbiviimine joobeseisundis

(1) Mootorsõidukijuhi õpetaja, mootorsõidukijuhi koolitusel osaleva isiku või juhendaja poolt õppesõidu või sõidupraktika läbiviimise eest joobeseisundis või käesoleva seaduse § 69 lõikes 3 nimetatud seisundis, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.“;

284) paragrahvi 225 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Mootorsõiduki, maastikusõiduki või trammi omaniku, valdaja või juhi poolt teadlikult isiku, kes on joobeseisundis või käesoleva seaduse § 69 lõikes 3 nimetatud seisundis, mootorsõidukit, maastikusõidukit või trammi juhtima lubamise või talle juhtimise üleandmise eest, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.“;

285) paragrahv 238 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 238. Mootorsõiduki-, maastikusõiduki- või trammijuhi poolt sõitjate või veose veo või pukseerimise nõuete rikkumine

Mootorsõiduki-, maastikusõiduki- või trammijuhi poolt sõitjate või veose veo või pukseerimise nõuete rikkumise eest, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.“;

286) paragrahvi 239 lõike 1 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Turvavöö sõiduki või turvavöö tootja nõuete kohaselt kinnitamata jätmise eest.“;

287) paragrahvi 240 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Sõidukijuhi poolt turvavöö või turvaseadme abil sõiduki, turvavöö või turvaseadme tootja nõuete kohaselt kinnitamata alla 16-aastase lapse sõidutamise eest või sõidukijuhi poolt lapse sõidutamiseks nõuetele mittevastava turvaseadme kasutamise eest, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.“;

288) paragrahv 241 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 241. Peatumise või parkimise nõuete rikkumine

(1) Sõiduki peatumise või parkimise eest selleks keelatud kohas või liikluskorraldusvahendiga ette nähtud peatumiskorda või -viisi või parkimiskorda või -viisi rikkudes, – karistatakse rahatrahviga kuni kümme trahviühikut.

(2) Sõiduki peatumise või parkimise eest selleks keelatud kohas või liikluskorraldusvahendiga ette nähtud peatumiskorda või -viisi või parkimiskorda või -viisi rikkudes nii, et see on ohtlik teistele liiklejatele või häirib oluliselt liiklust, – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut.“;

289) paragrahv 254 tunnistatakse kehtetuks;

290) paragrahvi 261² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Sõiduki, autorongi või masinrongi juhtimise eest, mis ohustab tee püsivust või liiklusohutust, samuti sõiduki, autorongi või masinrongi juhi poolt eriveo tingimuste rikkumise eest või sõiduki, autorongi või masinrongi juhtimise eest liiklemiseks suletud teel või liiklemiseks mitteettenähtud teerajatisel – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut või arestiga.“;

291) seadust täiendatakse §-ga 261¹⁰ järgmises sõnastuses:

„§ 261¹⁰. Liikumispuudega või pimedat inimest transportiva sõiduki parkimiskaardi ebaseaduslik kasutamine

Liikumispuudega või pimedat inimest transportiva sõiduki parkimiskaardi kasutamise eest isiku poolt, kellel puudub selleks õigus, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.“;

292) paragrahvi 262 punkt 2 muudetakse järgmises sõnastuses:

„2) sõiduki peatumise või parkimise eest selleks keelatud kohas või liikluskorraldusvahendiga ette nähtud peatumiskorda või -viisi või parkimiskorda või -viisi rikkudes või ristmikul seismisega teiste liiklejate võimaliku takistamise või ühissõidukiraja lubamatu kasutamise eest määratakse hoiatustrahv suurusega 20 eurot;“;

293) paragrahvi 262 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) keelumärgi nõude rikkumise eest määratakse hoiatustrahv suurusega 40 eurot.“;

294) paragrahvi 263 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse §-des 201–261¹⁰ sätestatud väärtegade, välja arvatud § 220¹ sätestatud väärteo, kohtuväline menetleja on Politsei- ja Piirivalveamet.

(2) Käesoleva seaduse §-des 241, 261 ja 261¹⁰ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on ka valla- või linnavalitsus.“;

295) paragrahvi 263 lõike 4 tekstiosa „213, 217–217² ja §-des 243–254“ asendatakse tekstiosaga „211, 212, 251 ja 252“;

296) paragrahvi 263 täiendatakse lõikega 4² järgmises sõnastuses:

„(4²) Käesoleva seaduse § 220¹ sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Maanteeamet.“;

297) paragrahvi 263 lõike 5 tekstiosa „käesoleva seaduse §-des 215 ja“ asendatakse tekstiosaga „sõidumeeriku tööd häirida võimaldava seadme ja §-s“;

298) paragrahvi 264 lõige 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(7) Enne 2019. aasta 1. juulit antud käesoleva seaduse § 8 lõike 3 punktides 8 ja 9 nimetatud reguleerija tunnistuse kehtivuse pikendamiseks tuleb täienduskoolitus läbida hiljemalt 2024. aasta 1. juuliks.“;

299) paragrahvi 264 täiendatakse lõigetega 26 ja 27 järgmises sõnastuses:

„(26) Enne 2019. aasta 1. jaanuaritlähitud koolituse puhul võib reguleerija infosüsteemi andmeid esitada käesoleva seaduse § 9 lõikes 8 nimetatud tunnustatud koolitaja või koolituse läbinud isik.

(27) Alla 16-aastane isik, kes on enne 2019. aasta 1. jaanuari saanud AM-kategooria mootorsõiduki juhtimisõiguse, võib juhtida neljarattalist AM-kategooria mootorsõidukit kuni 2021. aasta 1. jaanuarini.“.

§ 2. Asjaõigusseaduse muutmine

Asjaõigusseaduse § 297 lõikes 1 asendatakse sõna „mootorsõidukit“ tekstiosaga „mootorsõidukit, haagist, maastikusõidukit, väikelaeva, alla 12-meetrise kogupikkusega laeva ning jetti“.

§ 3. Autoveoseaduse muutmine

1) paragrahvi 7 lõike 5 punktis 1 asendatakse tekstiosa „202, 208, 210, 210², 210⁴, 210⁶, 213, 216, 217¹, 225, 243, 243¹, 244, 261² või 261³“ tekstiosaga „202, § 208 lõikes 2 või 4, § 210 lõikes 2 või 4, § 210² lõigetes 2–7, § 210⁴ lõigetes 2–5, §-s 210⁶, § 212 lõigetes 6–8 või lõigetes 10–12, §-s 216, 225 või 261³“;

2) paragrahvi 8 lõike 4 punktis 1 asendatakse tekstiosa „202, 208, 210, 210², 210⁴, 210⁶, 213, 216, 217¹, 224–226, § 227 lõikes 3 või 4, § 243¹ lõikes 1, §-s 244 või 261³“ tekstiosaga „202, § 208 lõikes 2, § 210 lõikes 2, § 210² lõigetes 2–4, § 210⁴ lõikes 2 või 3, § 210⁶ lõigetes 1–3, § 212 lõigetes 6–8, §-s 216, §-des 224–226, § 227 lõikes 3 või 4 või §-s 261³“.

§ 4. Kemikaaliseaduse muutmine

Kemikaaliseaduse § 13 lõige 7 tunnistatakse kehtetuks.

§ 5. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduse § 29 täiendatakse punktiga 52 järgmises sõnastuses:

„52) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumile, Maanteeametile, Politsei- ja Piirivalveametile ning valla- ja linnvalitsusele isiku töö- või muu lepingulise suhte tuvastamiseks autoveoseaduse ja ühistranspordiseaduse nõuete täitmise üle järelevalve teostamisel.“.

§ 6. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 32 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Maanteeamet on liiklusregistri toimingute eest riigilõivu tasumisest vabastatud.“;

2) paragrahv 219 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 219. Registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamine

(1) Auto üldkasutatava, vähendatud mõõtmetega, vanasõiduki või võistlusauto registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 62 eurot.

(2) Mootorratta, traktori, traktori baasil ehitatud masina, liikurmasina ja haagise registreerimismärgi või nende vanasõidukina registreerimisel vanasõiduki registreerimismärgi või maastikusõiduki registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 30 eurot.

(3) Eritellimuse järgi valmistatud registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 1350 eurot.

(4) Transiitmärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 60 eurot.

(5) Mootorsõiduki, välja arvatud mootorratta, ja haagise, välisriigi võistlussõiduki, väikelaeva või alla 12-meetrise kogupikkusega laeva teisaldatava registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 205 eurot.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud registreerimismärgid valmistatakse üksikkorras omaniku taotluse alusel, tasutakse nende esmaväljastamise taotluse läbivaatamise eest riigilõivu 470 eurot. Omaniku taotluse alusel samast seeriast järjestikuste registreerimismärkide tellimisel korraga rohkem kui kümnele autole, tasutakse taotluse läbivaatamise eest riigilõivu 135 eurot iga registreerimismärgi kohta.

(7) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 10 nimetatud registreerimismärgid valmistatakse üksikkorras omaniku taotluse alusel, tasutakse nende esmaväljastamise taotluse läbivaatamise eest riigilõivu lõikes 2 nimetatud sõiduki korral 235 eurot ja lõikes 10 nimetatud sõiduki korral 211 eurot.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud registreerimismärkide korduskasutuseks väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 30 eurot.

(9) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud registreerimismärgi ühe duplikaadi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 10 eurot.

(10) Mopeedi registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 6 eurot.

(11) Maanteeameti e-teenuste infosüsteemis loetletud registreerimismärkide seast sobiva auto üldkasutatava või vähendatud mõõtmetega või haagise, mootorratta või maastikusõiduki registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 150 eurot ja mopeedi registreerimismärgi väljastamise taotluse läbivaatamise eest 50 eurot.“;

3) paragrahvi 220 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „muutmise“ sõnadega „taotluse läbivaatamise“;

4) paragrahvi 220 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „muudatuste“ sõnadega „taotluse läbivaatamise“;

5) paragrahvi 220 lõike 3 esimene lause muudetakse sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud registriandmete muudatuste taotluse läbivaatamise vormistamise, sealhulgas huvitatud isiku taotluse alusel informatiivse märke registrisse kandmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 20 eurot.“;

6) paragrahvi 220 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Mootorsõiduki või selle haagise registreerimistunnistuse väljastamise või asendamise taotluse läbivaatamise eest ja maastikusõiduki registreerimistunnistuse asendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 10 eurot.“;

7) paragrahv 224 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 224. Mootorsõidukijuhi õpetajale õpetamise ja juhendajale juhendamise õiguse andmise taotluse läbivaatamine

(1) Mootorsõidukijuhi õpetajale õpetamise õiguse andmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 33 eurot. Kui nimetatud toimingut taotletakse elektrooniliselt e-teenuste infosüsteemi kaudu, tasutakse riigilõivu 26 eurot.

(2) Mootorsõidukijuhi juhendajale juhendamise õiguse andmise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 16 eurot. Kui nimetatud toimingut taotletakse elektrooniliselt e-teenuste infosüsteemi kaudu, tasutakse riigilõivu 12 eurot.“;

8) paragrahv 233 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 233. Tüübikinnitusega ja sõiduki nõuetele vastavuse kontrolliga seonduvate toimingute tegemine

(1) Toote või sõiduki tüübikinnitussertifikaati taotleva tootja esmase hindamise eest tasutakse riigilõivu 340 eurot.

(2) Toote või sõiduki tüübikinnituse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 130 eurot Maanteeameti ametniku iga töötunni eest.

(3) Toote või sõiduki tüübikinnitussertifikaadi laienduse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 105 eurot Maanteeameti ametniku iga töötunni eest.

(4) Toote või sõiduki tüübikinnitusele vastavuse kontrollimise eest tasutakse riigilõivu 68 eurot.

(5) Tehniliseks teenistuseks määramise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 340 eurot.

(6) Sellise tehnilise teenistuse määramise taotluse läbivaatamise eest, mille nõuetele vastavust on hinnanud akrediteerimisasutus, tasutakse riigilõivu 68 eurot.

(7) Tehnilise teenistuse pädevuse ulatuse laiendamise taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 68 eurot.

(8) Tootja rahvusvahelise valmistaja koodi ehk WMI-koodi taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 340 eurot.

(9) Üksiksõiduki kinnituse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 205 eurot.

(10) Sõiduki ümberehituse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 205 eurot.

(11) ATP tunnistuse taotluse läbivaatamise eest tasutakse riigilõivu 105 eurot.“

§ 7. Ühistranspordiseaduse muutmine

1) paragrahvi 1 lõiget 8¹ täiendatakse teise ja kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Teenindajakaart kantakse majandustegevuse registrisse. Teenindajakaardi taotluse läbivaatamise eest tuleb tasuda riigilõivu.“;

2) paragrahvis 34 asendatakse tekstiosa „puudega kuni 16-aastast“ tekstiosaga „puudega mitte vanemat kui 16-aastast“;

3) paragrahvi 36 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas asendatakse tekstiosa „puudega kuni 16-aastase“ tekstiosaga „puudega mitte vanema kui 16-aastase“;

4) paragrahvi 43 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Ühenduse tegevusloa taotleja ja omaja mainet peetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1071/2009 artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses heaks, kui neid ei ole karistatud esimese astme kuriteo eest või rohkem kui ühe korra tahtliku teise astme kuriteo eest või karistusseadustiku § 372 alusel tasuliseks autoveoks nõutava tegevusloa puudumise eest, liiklusseaduse §-s 202, 204, 208 lõikes 2 või 4, 210 lõikes 2 või 4, 212 lõigetes 6–8 või lõigetes 10–12, 220, 225, 252 või 255, maksukorralduse seaduse §-s 153¹, 154, 154¹ või 155², vedelkütuse erimärgistamise seaduse §-s 6² või 6³, välismaalaste seaduse §-s 300, tarbijakaitseseaduse §-des 68–70, keeleseaduse §-s 36 või 37 või käesoleva seaduse §-s 86 või 87 lõigetes 1–4, 6 ja 7 sätestatud väärteo eest. Ühenduse tegevusloa taotleja ja omaja karistuste puhul võetakse arvesse ka välisriigist saadud karistusandmeid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1071/2009 artikli 6 lõike 1 punktis b nimetatud raskete rikkumiste kohta.“;

5) paragrahvi 44 lõike 1 punkti 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) teda ei ole rohkem kui ühe korra karistatud tahtliku teise astme kuriteo eest või karistusseadustiku § 372 alusel tasuliseks autoveoks nõutava tegevusloa puudumise eest, liiklusseaduse §-s 202, 204, 208 lõikes 2, 210 lõikes 2, § 212 lõigetes 6–8, 220 või 225, § 227 lõikes 2, 252 või 255, maksukorralduse seaduse §-s 153¹, 154, 154¹ või 155², vedelkütuse erimärgistamise seaduse §-s 6² või 6³, välismaalaste seaduse §-s 300, tarbijakaitseseaduse §-des 68–70, keeleseaduse §-s 36 või 37 või käesoleva seaduse § 86 lõikes 1 või § 87 lõigetes 1–4 sätestatud väärteo eest või kui nimetatud karistuste karistusandmed on karistusregistri seaduse kohaselt sellest registrist kustutatud;“;

5) paragrahvi 54 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „taksovedu“ sõnadega „ja taksoveo korraldamine“;

6) paragrahvi 58 täiendatakse lõikega 2² järgmises sõnastuses:

„(2²) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud vedaja peab andma kinnituse vedaja ja sõidukikaarti taotleva teenindajakaardi omaja vahelise õigussuhte kohta. Vedaja ja teenindajakaardi omaja vahelise õigussuhte lõppemisel on vedajal õigus kinnitusest loobuda.“;

7) paragrahvi 59 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt;

„Sõidukikaardi andja kontrollib taotleja ajatamata maksuvõla puudumist, taotleja taksoveoloa või teenindajakaardi olemasolu majandustegevuse registris, taotleja andmeid äriregistrisse kantud ettevõtja puhul äriregistris ning mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kantud juriidilise isiku puhul selles registris.“;

8) paragrahvi 60 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) sõiduk, millele sõidukikaarti taotletakse, ei vasta käesolevast seadusest või selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevatele nõuetele, ei ole kantud liiklusregistrisse või läbinud tehnonõuetele vastavuse kontrolli;“;

9) paragrahvi 62 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Teenindajakaardi kohta avalikustatakse majandustegevuse registris järgmised andmed:

- 1) teenindaja ees- ja perekonnanimi;
- 2) teenindaja isikukood;
- 3) põhiline teeninduspiirkond;
- 4) teenindajakaardi andja;
- 5) teenindajakaardi kehtivus;
- 6) teenindajakaardi number.“;

10) paragrahvi 62 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

11) paragrahvi 63 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) sõiduk, millele on antud sõidukikaart, ei vasta käesolevast seadusest või selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevatele nõuetele;“;

12) paragrahvi 63 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) sõiduk, millele on antud sõidukikaart, ei vasta käesolevast seadusest või selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevatele nõuetele;“;

13) paragrahvi 63 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Taksoveoloa andja võib lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustele teha taksoveoloa omajale puuduste kõrvaldamiseks ettekirjutuse või taksoveoloa kehtivuse kindlaksmääratud ajaks peatada või need kehtetuks tunnistada, kui loa omaja ei ole täitnud taksoveo korraldamise nõudeid.“;

14) paragrahvi 64 lõiked 2 ja 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui taksoveo tellimine ja hinna arvestamine toimub infoühiskonna teenuse vahendusega, peavad taksoveol kasutatavale sõidukile olema paigaldatud plafoon, hinnakiri ja printer ja

sõiduki parempoolsel välisküljel peab olema on nähtav vedaja nimi või kaubamärgiseaduse § 5 tähenduses õiguskaitset omav vedajale kuuluv või talle lepingu alusel kasutada antud kaubamärk. Nõuded vedaja nime tähistamisele sõidukil kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Taksoveol võib teenindada sõitjat taksopeatusest, kui sõiduk vastab käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud nõuetele. Taksoveol võib kasutada sõitja vedamisel ühissõidukirada, kui sõidukile on paigaldatud plafoon ja sõiduki parempoolsel välisküljel on nähtav vedaja nimi või kaubamärgiseaduse § 5 tähenduses õiguskaitset omav vedajale kuuluv või talle lepingu alusel kasutada antud kaubamärk.“;

15) paragrahvi 65 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) panema sõiduki armatuurilauale sõitjale nähtavale kohale teenindajakaardile kantud andmed, milleks on teenindaja foto, ees- ja perekonnanimi, isikukood, teenindajakaardi kehtivusaeg, teenindajakaardi number ja veebiaadress, kust saab teenindajakaardi kehtivust kontrollida;“;

16) paragrahvi 65 lõike 1¹ punkte 1 ja 2 täiendatakse pärast sõna „teenindajakaardi“ sõnadega „ja sõidukikaardi“;

17) paragrahvi 67 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „ühissõidukijuht sõitjale väljastama“ tekstiosaga „sõitja soovi korral saama ühissõidukist osta“;

18) paragrahvi 73 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „ning välja antud teenindajakaartide“;

19) paragrahvi 74 lõike 1 punkt 7 tunnistatakse kehtetuks;

20) paragrahvi 83 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kui ühissõidukijuhil on kaasas isikut tõendav dokument, ei ole riigisisel sõitjate veol käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumendi kaasas kandmine kohustuslik ja asjaomaseid andmeid kontrollitakse töötamise registrist.“;

21) paragrahvid 87 ja 88 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 87. Tasulise sõitjateveo korraldamine seaduses ettenähtud dokumentideta

(1) Tasulise sõitjateveo korraldamise eest ühenduse tegevusloa tõestatud koopiata või peatatud kehtivusega ühenduse tegevusloa tõestatud koopiaga, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Tasulise sõitjateveo korraldamise eest liiniloo ja kinnitatud sõiduplaanita või kui liiniloo kehtivus on peatatud või kui liiniluba on tunnistatud kehtetuks, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(3) Tasulise sõitjateveo korraldamise eest kontrolldokumentideta või veoloata, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(4) Tasulise liiniveo korraldamise eest kinnitatud sõiduplaanis mitte ette nähtud peatustes, –

karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(5) Taksoveo korraldamise eest ettenähtud dokumendita, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(6) Lõigetes 1, 2 ja 3 nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 13 000 eurot.

(7) Lõikes 4 nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 6 400 eurot.

(8) Lõikes 5 nimetatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.

§ 88. Tasulise sõitjateveo teostamine seaduses ettenähtud dokumentideta

(1) Sõidukijuhi poolt tasulise sõitjateveo teostamise eest ühenduse tegevusloa tõestatud koopiata või peatatud kehtivusega ühenduse tegevusloa tõestatud koopiaga, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sõidukijuhi poolt tasulise sõitjateveo teostamise eest liiniloo ja kinnitatud sõiduplaanita või kui liiniloo kehtivus on peatatud või kui liiniluba on tunnistatud kehtetuks, –
karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(3) Sõidukijuhi poolt rahvusvahelisel tasulisel sõitjateveol ühenduse tegevusloa tõestatud koopia esitamata jätmise eest, kui nimetatud dokument on väljastatud ja kehtiv –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(4) Sõidukijuhi poolt rahvusvahelisel liiniveol liiniloo esitamata jätmise eest, kui nimetatud dokument on väljastatud ja kehtiv, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(5) Sõidukijuhi poolt tasulise liiniveo korraldamise eest kinnitatud sõiduplaanis mitte ette nähtud peatuses, –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(6) Sõidukijuhi poolt taksoveo teostamise eest ettenähtud dokumentideta –
Karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.“.

§ 8. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2019. aasta 1. juunil.

Käesoleva seaduse § 1 punktid 26, 238 ja 241 jõustub 2020. aasta 1. jaanuaril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn,

„.....”” 2018. a.

Algatab Vabariigi Valitsus

„.....”” 2018. a.